

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA
KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení efektivity hospodaření vybraných obcí Olomouckého kraje
Evaluation of the Efficiency of Financial Management of the Selected
Municipalities of the Olomouc Region

Student: Bc. Barbora Švehlíková
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Roman Vavrek, PhD.

Ostrava 2021

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Barbora Švehlíková**

Studijní program: N0312A050001 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Zhodnocení efektivity hospodaření vybraných obcí Olomouckého kraje**
Evaluation of the Efficiency of Financial Management of the Selected Municipalities of the Olomouc Region

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Postavení obce v kontextu veřejné správy
3. Metodologie zkoumání a charakteristika vybrané skupiny obcí v Olomouckém kraji
4. Zhodnocení efektivity hospodaření vybrané skupiny obcí dle stanovených výkonnostních parametrů
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

FARVACQUE-VITKOVIC, Catherine and Mihaly KOPANYI. *Municipal Finances: A Handbook for Local Governments*. Washington, D.C.: The World Bank, 2014. 487 p. ISBN 978-0-8213-9914-9.

PEKOVÁ, J., M. JETMAR a P. TOOTH. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 784 s. ISBN 978-80-7598-209-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2016. 115 s. ISBN 978-80-248-3988-2.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Roman Vavrek, PhD.**

Datum zadání: 20.11.2020

Datum odevzdání: 23.04.2021

doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Vojtěch Spáčil, CSc.
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou prací, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.
[Přílohy č. ..., dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnil/a.]

V Ostravě dne

.....

jméno a příjmení studenta

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Postavení obce v kontextu veřejné správy	6
2.1	Veřejná správa.....	6
2.2	Územní samospráva a její základní východiska.....	8
2.3	Obec jako základní jednotka územní samosprávy	11
2.3.1	Financování obcí.....	14
2.3.2	Účetní výkazy jako podklad hodnocení.....	22
3	Metodologie zkoumání a charakteristika vybrané skupiny obcí v Olomouckém kraji	28
3.1	Efektivita a způsob hodnocení efektivity	28
3.2	Efektivita a způsob hodnocení efektivity	29
3.2.1	Metoda finanční a majetkové analýzy	30
3.2.2	Finanční analýza jako zdroj pro hodnocení efektivnosti	32
3.2.3	Metody finanční analýzy	33
3.3	Definování cíle a vzorku	36
3.3.1	Charakteristika výběrového vzorku	37
4	Zhodnocení efektivity hospodaření vybrané skupiny obcí dle stanovených výkonnostních parametrů.....	41
4.1	Zhodnocení majetkové efektivity dle indikátoru A	41
4.2	Zhodnocení majetkové efektivity dle indikátoru B.....	44
4.3	Zhodnocení majetkové efektivity dle indikátoru C.....	48
4.4	Zhodnocení majetkové efektivity dle indikátoru D	52
4.5	Zhodnocení výsledků majetkové efektivity	55
5	Závěr	58
	Seznam použité literatury	60
	Seznam zkratk	64

Seznam obrázků.....	66
Seznam tabulek.....	67
Seznam příloh.....	68

1 Úvod

Obec je základní územně samosprávnou jednotkou České republiky, má právní subjektivitu, hospodaří dle svého rozpočtu a může vlastnit majetek. Jedním ze základních předpokladů dobrého fungování obecní samosprávy je vlastnictví majetku. Pomocí majetku, jeho složek a také díky výnosům z hospodaření s majetkem může obec zajišťovat a ovlivňovat svůj ekonomický a sociální rozvoj. Při nakládání s majetkem mají obce v zásadě identické postavení jako jakýkoli jiný vlastník. Všechny obce jsou veřejnoprávními korporacemi, s čímž jsou spjaty specifické zákonné požadavky v souvislosti s nakládáním s majetkem. Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením a také zneužitím. Základním kamenem správy veřejného majetku je povinnost nakládat s majetkem s péčí řádného hospodáře. To znamená, že municipalita má povinnost zacházet s majetkem účelně a hospodárně a pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Zda nakládá obec s majetkem efektivně lze zkoumat pomocí analýzy majetkové efektivity.

Cílem této diplomové práce je zhodnotit majetkovou efektivitu městysů v Olomouckém kraji v letech 2010 – 2019. Analýza se bude týkat městysů Brodek u Prostějova, Brodek u Přerova, Drahaný, Dřevohostice, Dub nad Moravou, Hustopeče nad Bečvou, Kralice na Hané, Nezamyslice, Protivanov, Tištin a Velký Újezd.

Práce je rozdělena do tří částí. První kapitola pojednává o teoretických východiscích a vymezuje základní pojmy související s veřejnou správou a jejím členění. Dále je pozornost soustředěna na územní samosprávu, problematiku obcí a hospodaření obce jako nejmenšího územního samostatného celku. Ve druhé části jsou definovány metody, které budou následně aplikovány v analytické části. Následně charakterizována a blíže popsána vybraná skupina obcí Olomouckého kraje, u níž bude provedena analýza. A v poslední, tedy třetí části, bude provedeno zhodnocení efektivity hospodaření vybraných obcí.

2 Postavení obce v kontextu veřejné správy

V této kapitole je vymezen pojem veřejná správa a její členění. Dále je definována státní správa a samospráva, blíže se tato část zaměřuje na územní samosprávu a problematiku obcí. Následně je rozebráno hospodaření obcí, a to zejména prostřednictvím příjmů a výdajů. Poslední část této kapitoly se zabývá majetkem obcí.

2.1 Veřejná správa

Vrabková (2016) tvrdí, že vymežit veřejnou správu je náročné a pojednává o ní jako o vědě spjaté s více vědními obory, jako jsou právo, sociologie, ekonomie, geografie a dalšími. Lajtkepová (2009) udává, že veřejnou správu lze chápat jako soubor záměrných aktivit, pomocí nichž jsou zajišťovány úkoly na jednotlivých vládních úrovních a jsou v souladu s veřejným zájmem. Dále ji považuje jako souhrn institucí, pomocí kterých jsou tyto aktivity vykonávány. Podle Balíka (2009) lze označovat jako veřejnou správu jakoukoliv veřejnou moc, která není mocí zákonodárnou nebo soudní. Veřejná správa se soustředí na vedení veřejného sektoru, který tvoří se sektorem soukromým a nevládním neziskovým část ekonomiky, která zabezpečuje statky pro obyvatelstvo na neziskovém principu. Veřejný sektor je financován z prostředků veřejných rozpočtů, produkuje veřejné statky a podléhá veřejné kontrole (Peková, 2008). Veřejná správa se dá rozdělit na státní správu a samosprávu, toto členění je znázorněno na obrázku 1 (Lajtkepová, 2013).

Financování, struktura a postavení státní správy a územních samospráv se napříč zeměmi liší, i přes to lze najít rysy, které jsou společné pro všechny státy (Provazníková, 2015).

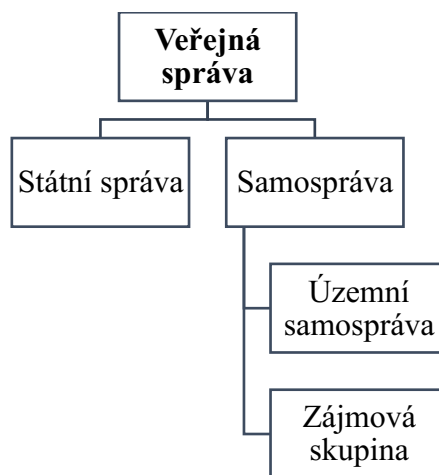
Na veřejnou správu a její strukturu lze nahlížet z hlediska:

- Principu, zda veřejnou správu vykonává stát svými orgány, pak se jedná o státní správu, nebo nechává část jejího výkonu na nestátní veřejnoprávní korporace, aby ji spravovaly na samosprávném principu.
- Geografie, kde se jedná o ústřední, územní, případně místní správu (Provazníková, 2015).

Dle prvního hlediska lze na veřejnou správu pohlížet jako na systém složený ze dvou dílčích systémů, a to ze státní správy a samosprávy neboli veřejné správy. Státní

správa je vykonávána státem prostřednictvím souhrnu institucí nebo zprostředkovaně, a to územní samosprávou. Veřejnou samosprávu lze označovat jako přenesení pravomoci správy na jiné subjekty. Samospráva má kompetence provádět své záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky na základě zákonem stanovených předpisů. Samospráva může být územní a zájmová, přičemž u územní se jedná o zastupování zájmů určité oblasti, regionu a u zájmové lze hovořit o zastupování zájmů osob, které se spojují na základě společných zájmů, např. profesní komory (Provazníková, 2015).

Z druhého hlediska je jako územní veřejná správa označována ta, jejíž výkon je zprostředkováván prostřednictvím příslušných územně administrativních jednotek, na které je stát rozdělen. Územní veřejná správa je v České republice dle tzv. smíšeného modelu, což znamená, že na úrovni obcí i krajů je výkon státní správy i územní samosprávy v rámci jedné územně administrativní jednotky. Státní správa, která je vykonávána orgány samosprávy, se označuje jako přenesená státní správa. V současnosti je dvoustupňový systém státní správy. První stupeň, který je tvořen obecními úřady a druhý stupeň, jež je představován krajskými úřady. Do roku 2002 existovaly ještě okresní úřady, které byly články mezi těmito dvěma stupni, ovšem byly v rámci druhé fáze reformy územní veřejné správy zrušeny a jejich působnost byla přenesena na obce s rozšířenou působností a kraje (Provazníková, 2015).

Obrázek 1: Struktura veřejné správy (Vlastní zpracování dle Provazníková, 2015)

Jak již bylo zmíněno, státní správa je součástí veřejné správy a je brána jako zvláštní typ společenského řízení. Pomocí státní správy stát vykonává státní politiku, tato správa je realizována bezprostředně orgány státu a v rámci jejich systému. Funkce státní správy jsou na území státu prováděny jednotně a na bázi stejných profesních požadavků. Systém státní správy je založen na hierarchičnosti, tedy nižší stupně jsou podřízeny

vyšším stupňům (Ochrana, 2015). Peková udává, že státní správa je tvořena orgány se všeobecnou působností, mezi které se řadí ústřední vláda a dále je tvořena orgány se specializovanou působností, kam lze zařadit ministerstva a ostatní ústřední orgány (Peková, 2008).

Samospráva je založena na přenesení vybraných kompetencí z centrální úrovně na úroveň místní. Na úrovni samosprávy jsou využívány prostředky, jež nemají povahu státně mocenských prostředků. Samospráva má určitou autonomii, z čehož plyne, že má právo vydávat vlastní předpisy, které mají podobu podzákonných předpisů, ovšem nesmějí být v rozporu s ústavou ani zákony (Peková, 2008). Mezi základní znaky samosprávy patří území nebo aktivita, vůči kterým působí, dále osoby podřazené samosprávě, dalším typickým znakem samosprávy je existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů, a nelze opomenout ani poslední charakteristický rys, kterým je vlastní hospodaření a rozpočet (Balík, 2009). Jak již bylo zmíněno, samosprávu můžeme dále rozdělovat na samosprávu územní, která je prováděna obcemi a kraji a na zájmovou samosprávu, která bývá označována jako ostatní samospráva nebo neúzemní samospráva (Ochrana, 2015).

Zájmová samospráva zahrnuje zastupování zájmu osob, kteří se slučují zejména na základě společných zájmů (Provazníková, 2015). Zájmová samospráva je tvořena profesními komorami s povinným členstvím a komorami s nepovinným členstvím (Ochrana, 2015).

Územní samospráva je oprávnění obce vykonávat právem definovaný okruh věcí, činností samostatně a nezávisle na státu (Balík, 2009). V další části se bude práce věnovat blíže územní samosprávě.

2.2 Územní samospráva a její základní východiska

Vývoj územní samosprávy souvisí s vývojem a úlohou státu, protože na území státu vznikaly geograficky menší jednotky z různých důvodů, a to buď z potřeby bližší komunikace, z kulturních, jazykových či ekonomických požadavků. Tyto jednotky nabývaly postupně určitého stupně nezávislosti na státu. Sídla byla spojována pomocí zeměpisné polohy, nebo z jazykových, etnických či ekonomických důvodů, což zapříčinilo vznik zárodků regionů, které se staly základním kamenem pro vznik vyšších stupňů samosprávy (Peková, 2011). Územní samospráva se vytvořila:

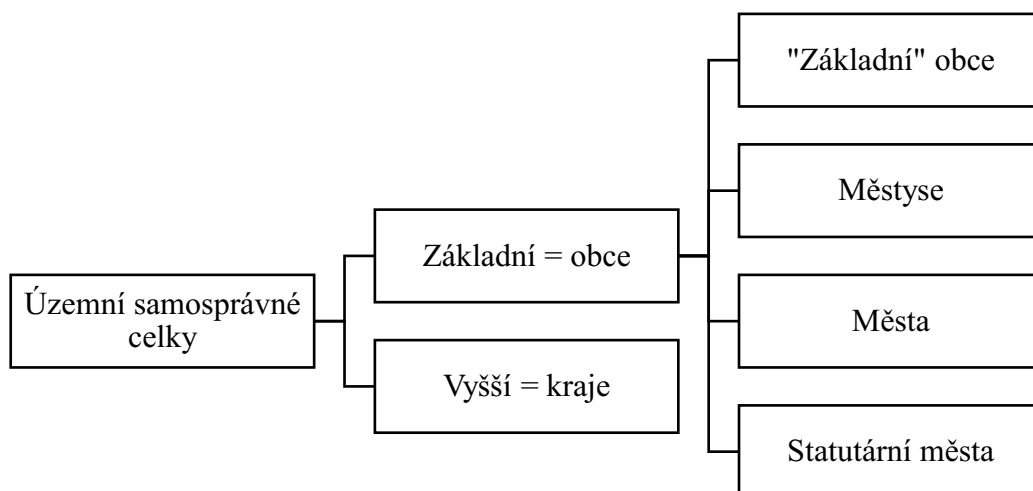
- Přírozeně – obce, města a municipality, s různým počtem obyvatel, kteří sídlí na stejném místě.
- Uměle – z vůle státu, jde o vyšší stupeň územní samosprávy na regionální úrovni, zahrnují větší počet měst a obcí v daném regionu, které spojují společné zájmy na střední úrovni (Provazníková, 2015).

Lze říci, že územní samospráva je jedním ze znaků demokracie a představuje účast občanů na správě veřejných záležitostí, ovšem konkrétní podoba územní samosprávy se liší napříč zeměmi a dle historických etap demokratických systémů (Lajtkepová, 2009).

Územní samospráva zahrnuje dvě obecné základní funkce:

- Samosprávnou, kterou se v České republice rozumí samostatná působnost. Z toho vyplývá, že zabezpečuje potřeby občanů, jež lze označit za lokální nebo regionální veřejné statky, které občané chtějí a plyne jim z nich užitek. Jde například o schvalování rozpočtu obce, vydávat obecně závazné vyhlášky obce, zřizování a rušení výborů.
- Přenesenou, také označovanou jako přenesená působnost nebo výkon státní správy. V rámci přenesení kompetencí se pro občany zabezpečují i některé veřejné statky, které mají podobu národních statků, také zahrnují některé úkony čistého veřejného statku veřejné správy. Mezi přenesenou působnost se řadí například vedení evidence obyvatel, vydávání stavebního povolení, vydávání občanských průkazů (Provazníková, 2015).

V České republice je dvoustupňová územní samospráva, kdy jejím základním článkem neboli základním územním samosprávným celkem je obec. Ta vystupuje jako samostatný právní a ekonomický subjekt. Kraje jsou považovány za vyšší územní samosprávné celky (Peková, 2011).

Obrázek 2: Struktura územních samosprávných celků (Vlastní zpracování dle Institut pro veřejnou správu Praha, 2018)

Rozhodování územních samosprávných celků je prostřednictvím veřejné volby, která může být přímá či nepřímá. U přímé volby občané rozhodují přímo o otázkách obce či kraje, naopak nepřímá volba probíhá prostřednictvím volených zástupců, respektive zastupitelů (Provazníková, 2015).

Klasifikace územních jednotek je v rámci Evropské unie sjednocena. Toto rozdělení je zvoleno především pro dosažení srovnatelnosti u statistických a analytických rozborů a taky pro potřeby při poskytování údajů Evropské unii, a to zejména pro záležitosti spjaté s čerpáním prostředků ze strukturálních fondů EU. Pro normalizovanou klasifikaci územních jednotek v ČR je užívána klasifikace CZ-NUTS, která rozděluje území do šesti úrovní, a to:

- NUTS 0 – stát, tedy ČR,
- NUTS I – velká územní jednotka, tedy ČR (rozdělení na Čechy a Moravu neprošlo z důvodu nevymezených hranic),
- NUTS II – střední článek územního členění státu, na území ČR jsou to regiony soudržnosti,
- NUTS III – úroveň nižšího územního členění státu, v ČR jsou to kraje,
- NUTS IV – místní správní jednotky, tedy okresy,
- NUTS V – obce (Portál územního plánování, 2002-2020).

2.3 Obec jako základní jednotka územní samosprávy

V České republice je obec vymezena dle zákona č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní řízení), ve znění pozdějších předpisů, a to jako: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem*“ (Zákon č. 128/2000 Sb., 2000).

Peková (2011) uvádí, že obec je základní územní jednotkou státu, která je tvořena obyvatelstvem a rozkládá se na určitém území, které je dáno hranicí obce. Právo na samosprávu je zaručeno ústavou. Otrusinová (2011) vymezuje obce jako veřejnoprávní korporace, které vystupují v právních záležitostech svým jménem a na svou zodpovědnost.

Z hlediska práva charakterizují obec tři základní rysy, a tedy:

- Území;
- Občané;
- Samospráva veřejných záležitostí v působnosti obce (Peková, 2011).

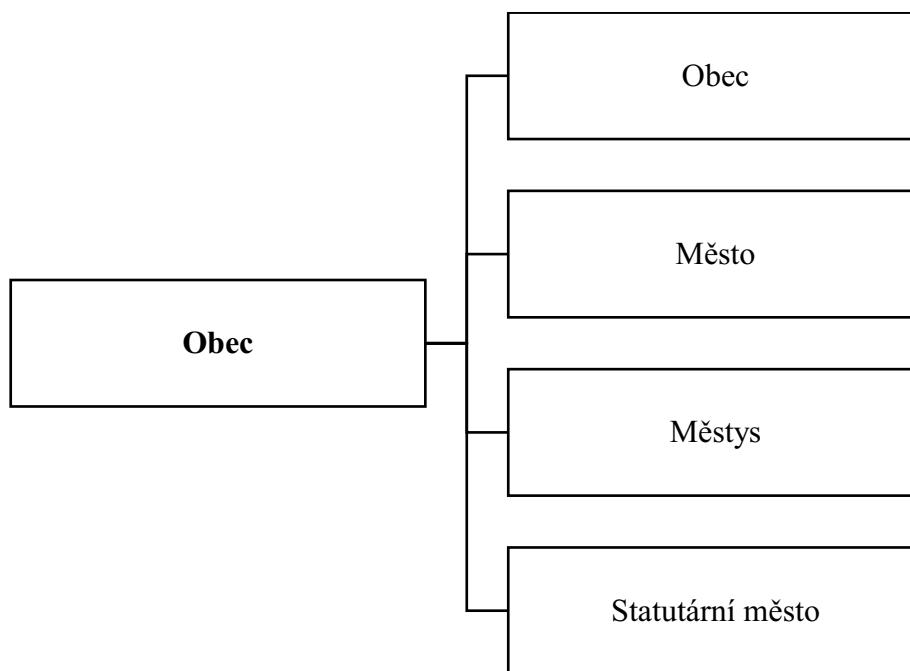
Jak již bylo zmíněno, tak základním znakem obce je její území, které může být vymezeno buď jedním, nebo více katastrálními územími, ovšem změna území je možná pouze po předchozím souhlasu zastupitelstva a zainteresovaných obcí. Území ČR je rozděleno mezi obce a vojenská území. Dalším typickým rysem obce jsou občané, které lze vymezit jako fyzické osoby, jež jsou občany ČR a mají v obci trvalý pobyt. Působnost obcí je činnost obce, kdy subjekt veřejné správy realizuje svou pravomoc k plnění svěřených úkolů (Balík, 2009).

Balík (2009) udává, že každá obec má svůj název, má právo užívat své vlastní symboly, mezi které patří znak, vlajka a razítko s obecním znakem. Barvy, které jsou na vlajce korespondují s barvami znaku obce. Mezi symboly lze také zařadit i samotné jméno obce. U statutárních měst mezi symboly patří také primátorské insignie neboli primátorský řetěz.

Obce je možné rozdělit z mnoho hledisek, a tedy je třídit dle druhu, dle typu působnosti, dle míry přenesené působnosti, dle rozsahu státní správy, a dalších (Ochrana, 2015).

Členění obcí

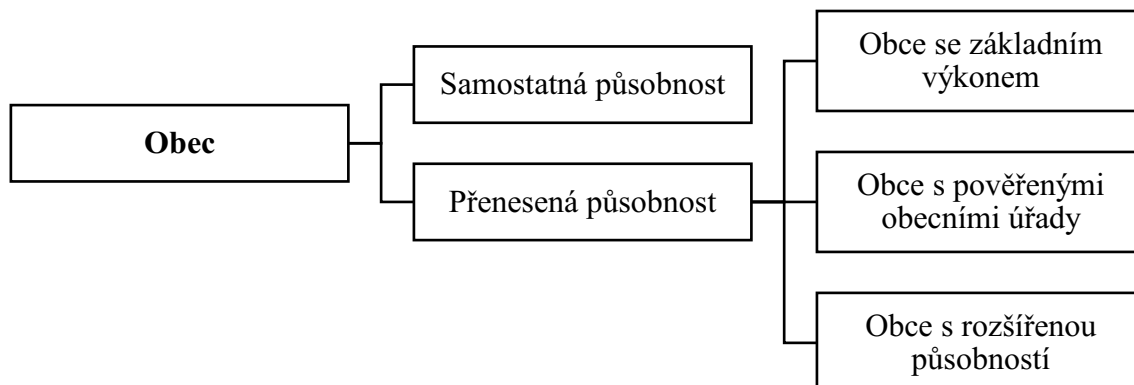
Jedno z možných hledisek třídění je dle Zákona o obcích, jež je znázorněno na následujícím schématu.

Obrázek 3: Členění druhů obcí (Vlastní zpracování dle Zákon č. 128/2000 Sb.,2000)

Dle Zákona o obcích se je obec základním územním samosprávným celkem. Za město se považuje ta obec, která má nad 3 000 obyvatel a byla na její návrh stanovena předsedou Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Městys je taková územní jednotka, která stojí mezi městem a vesnicí, z hlediska historie měl městys na rozdíl od obcí právo organizovat trhy. Označení městys může užívat obec, která byla městysem před 17. květnem 1954 a která požádá předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Pro statutární města je typické členění na městské obvody nebo městské části, které mají vlastní orgány samosprávy (Lajtkepová, 2013).

Česká republika je z části decentralizovaná, z čehož vyplývá, že i malé obce mají silnou míru samosprávy. Dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. lze rozlišovat dva typy působnosti, a to samostatnou působnost a přenesenou působnost (Zákon č. 128/2000 Sb., 2000).

Obrázek 4: Členění obcí dle působnosti (Vlastní zpracování dle Peková, 2011 a Kruntorádová, 2015)

Samostatná působnost je samostatné spravování vlastních záležitostí v zájmu obce a občanů nebo se přímo týkají určitého území a rozvoje. Při výkonu samostatné působnosti nezáleží na velikosti obce, protože všechny obce mají stejné pravomoci a fungují jako nezávislé jednotky. Státní orgány a orgány krajů mohou do působnosti obce zasahovat pouze v případě, kdy je nutná ochrana zákona, a to pouze takovým způsobem, jaký je stanoven zákonem. V obci se samostatnou působností má nejvyšší rozhodovací pravomoc zastupitelstvo obce. Samostatná působnost zahrnuje takové aktivity, které obec vykonává vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, mezi tyto činnosti patří např. schvalování rozpočtu obce či zakládání příspěvkových organizací. Na základě samostatné působnosti může obec vydávat obecně závazné vyhlášky či navrhnout změny v katastrálním území obce, zřizovat a rušit výbory a zřizovat obecní policii (Státní správa, 2021).

U přenesené působnosti obce vykonávají státní správu, která jim byla svěřena státem. Většinou její výkon provádí obecní úřad a jeho odbory. Obce vykonávající rozšířenou působnost musí jednat v souladu s usnesením vlády a směrnicemi ministerstev. Přenesená působnost slouží k tomu, aby měl stát blíže k občanům a ti ji využívají nejčastěji při územním nebo stavebním řízení (Státní správa, 2021).

Obce lze členit dle míry přenesené působnosti na tři kategorie:

- obce se základním výkonem, taktéž nazývány obce I. typu, které vykonávají samosprávné činnosti dané zákonem,
- obce s pověřenými obecními úřady, tedy obce II. typu, tyto obce plní samostatné činnosti i činnosti vybrané státní správy pro sebe, ale současně i pro obce ve svém správním obvodu,
- obce s rozšířenou působností, tedy obce III. typu, které vykonávají jak činnosti I. a II. typu, tak i další specializované činnosti, jako je vydávání osobních a cestovních dokladů, živnostenského oprávnění, vedou evidenci obyvatel a motorových vozidel (Kruntorádová, 2015).

Podle rozsahu státní správy, kterou obce vykonávají a podle rozsahu své působnosti lze obce rozdělit do třech stupňů, jak již bylo popsáno v předešlé kapitole.

2.3.1 Financování obcí

Zajištění finančních prostředků na zabezpečení různých druhů netržních činností státu i územní samosprávy mají za úkol veřejné finance a rozpočtová soustava. Stát i všechny subjekty územní samosprávy hospodaří dle svého rozpočtu (Peková, 2008).

Nástrojem střednědobého finančního plánování rozvoje hospodaření obce je střednědobý výhled rozpočtu, který se sestavuje v závislosti na uzavřených vstupních vztazích a přijatých závazcích na 2 až 5 let, které následují po roce, na něž se sestavuje roční rozpočet. Tento výhled předpovídá hospodaření obce zjednodušeně a jsou v něm souhrnné ukazatele, tedy celkové příjmy, výdaje, pohledávky a závazky o dlouhodobě realizovaných záměrech. Obec má povinnost zveřejňovat střednědobý výhled rozpočtu na internetových stránkách a na úřední desce a poté je projednáván a schvalován zastupitelstvem obce (Tříška, 2018).

Rozpočet

Ochrana (2015) popisuje veřejný rozpočet jako plán veřejných příjmů, které jsou určeny ke krytí výdajů nutných na realizaci cílů, záměrů a opatření vybraného subjektu. Lajtkepová (2009) udává, že rozpočet je nástroj, pomocí kterého jsou zajišťovány cíle a úkoly subjektu.

Z účetního hlediska je rozpočet bilance, která bilancuje běžné a kapitálové příjmy a výdaje. Součástí rozpočtu jsou peněžní fondy. Nejjobecněji lze vyjádřit hospodaření tímto vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2,$$

kde F_1 = stav peněžních prostředků na počátku období,

P = příjmy,

V = výdaje,

F_2 = stav peněžních prostředků na konci období (Peková, 2008, s. 213).

Rozpočet může být:

- Vyrovnaný – pokud jsou příjmy rovny výdajům;
- Přebytkový – pokud jsou příjmy vyšší než výdaje;
- Schodkový (deficitní) – pokud jsou příjmy menší než výdaje (Peková, 2008).

Rozpočet se zpravidla sestavuje jako vyrovnaný, ovšem může být schválen i jako přebytkový, pokud jsou příjmy učeny k čerpání v následujícím období nebo ke splácení úvěru z předchozích let. Schodkový může být schválen v takovém případě, že je možné schodek pokrýt financemi z minulých let či půjčkou, úvěrem apod (Tříška, 2018).

Obecní rozpočet

Mezi nejdůležitější nástroj finančního řízení obce patří rozpočet, který slouží k prosazování zájmů daného území. Jedná se o finanční plán územního samosprávného celku na období jednoho kalendářního roku. Problematika územních rozpočtů je vymezena zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon upravuje především proces tvorby, postavení, obsah a funkce rozpočtů a definuje pravidla pro hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků (Vojtíšková, 2019).

Obec musí hospodařit dle rozpočtu, který schválilo zastupitelstvo obce na kalendářní rok. Rozpočet obce je součástí soustavy veřejných rozpočtů (Horzinková, 2010).

Dle Pekové (2004) jsou rozpočty pojímány různě, ovšem velmi úzce spolu souvisí. Obecní rozpočet lze chápat jako:

- decentralizovaný peněžní fond - místo, kde se soustřeďují veřejné příjmy, jimiž jsou většinou financovány veřejné statky;
- bilanci - rozvahu, která porovnává příjmy a výdaje pro dané rozpočtové období;
- finanční plán – návrh, dle kterého obec hospodaří v příslušném rozpočtovém období;
- nástroj obecní politiky – prostředek, pomocí kterého jsou realizovány volební programy a tím pádem i preference obyvatelstva.

Rozpočty obce mají tři základní úkoly, mají tedy:

- alokační funkci, kdy pomocí finančních prostředků zajišťují potřeby obce a veřejných statků,
- redistribuční funkci, kdy se část finančních prostředků přerozděluje z rozpočtů regionů do rozpočtu obcí, čímž se ovlivňuje ekonomický a sociální rozvoj v územních samosprávných celcích,
- stabilizační funkci, v rámci níž, je ovlivňována kvalita života v dané obci růstem ekonomického potenciálu příslušného území (Dvořák, 2008).

Struktura územního rozpočtu

Rozpočet se dělí na běžnou a kapitálovou část rozpočtu. Běžná část rozpočtu bilancuje běžné příjmy a běžné výdaje, což jsou většinou takové příjmy a výdaje, které se každoročně opakují a dají se plánovat. Ovšem i některé běžné příjmy a výdaje jsou neopakující se a nepředvídatelné. Pomocí běžných příjmů by měly být financovány provozní potřeby. Naopak v kapitálovém rozpočtu jsou bilancovány příjmy, které jsou na financování investičních potřeb a jsou spjaté k období delšímu než jeden rok, jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné (Peková, 2011).

Bilancování běžného a kapitálového rozpočtu odděleně je důležité pro analýzy rozpočtů. Pomocí tohoto je možné analyzovat, kam plynou daňové a nedaňové příjmy a také rozebírat vliv příjmů i jednotlivých výdajů, možnosti a potřebu využívání návratných příjmů (Peková, 2011).

Rozpočet běžný by měl být sestavován jako vyrovnaný nebo přebytkový. Dlouhodobě deficitní běžný rozpočet je nežádoucí a je důležité u něj pátrat po příčinách (Peková, 2011).

Příjmy běžných rozpočtů jsou tvořeny daňovými příjmy, nedaňovými příjmy, kapitálovými příjmy, dotacemi a nekapitálovými příjmy. Největší podíl na příjmech běžných rozpočtů mají daňové příjmy, které tvořily v roce 2019 67,25 %. Na daňových příjmech se nejvíce podílí svěřená daň z nemovitostí a sdílené daně, konkrétně část celostátního výnosu daně z příjmu fyzických osob, daně z příjmu právnických osob a DPH. I místní poplatky, které zahrnují např. poplatek ze psů jsou zařazovány mezi daňové příjmy a povahu daňových příjmů mají i správní poplatky, které obsahují poplatky za správní úkony a rozhodnutí. (Lajtkepová, 2009). Dále jsou příjmy tvořeny nedaňovými příjmy, v roce 2019 tato část byla 9,76 % z celkových příjmů. Mezi nedaňové příjmy se řadí především příjmy od vlastních neziskových organizací, příjmy z vlastního podnikání, příjmy z pronájmu či prodeje majetku (Peková, 2008). Nelze opomenout dotace, jež v roce 2019 tvořily 21,13 % z celkových běžných příjmů a jsou poskytovány obcím k zajištění provozních účelových dotací a neúčelových dotací (Lajtkepová, 2009) (Deník veřejné správy, 2021).

Běžné výdaje zahrnují výdaje, kterými je zajišťována provozní činnost, řadí se k nim například výdaje na platy zaměstnanců, výdaje na opravy techniky, na nákup spotřebního materiálu a výdaje na energie (Maaytová, 2015).

Běžné příjmy	Běžné výdaje
Daňové	- všeobecné veřejné služby
- svěřené daně	- veřejný pořádek
- sdílené daně	- vzdělání
- místní a regionální daně	- péče o zdraví
- správní poplatky	- bydlení
Nedaňové	- komunální služby
- uživatelské poplatky za služby	- na podnikání
- příjmy z pronájmu majetku	- ostatní běžné výdaje
- příjmy od vlastních nezisk. org.	- placené úroky
- zisk z podnikání	- běžné dotace jiným rozpočtům
- ostatní	

Přijaté transfery	
- běžné neinvestiční dotace ze státního rozpočtu	
- běžné neinvestiční dotace ze státních fondů	
- od územních rozpočtů	
- ostatní běžné příjmy	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)

Obrázek 5: Schéma běžné části rozpočtu (Vlastní zpracování dle Peková, 2011)

Kapitálová část rozpočtu může být vyrovnaná, a to tedy pokud se kapitálové výdaje rovnají kapitálovým příjmům, dále může být deficitní, když jsou kapitálové výdaje vyšší než kapitálové příjmy, a nebo může být přebytková, a to když kapitálové příjmy převyšují kapitálové výdaje. V regionálním veřejném sektoru je obvykle nedostatek nenávratných příjmů na financování investic. Z tohoto důvodu se nenávratné příjmy plánovitě doplňují návratnými příjmy (Peková, 2011).

Kapitálové příjmy zahrnují příjmy z prodeje majetku územních celků, výnosy z vlastnictví cenných papírů, kapitálové investiční přijaté dotace z rozpočtové soustavy atd. (Provazníková, 2015).

Kapitálové výdaje jsou výdaje, které jsou považovány za výdaje s odloženou spotřebou, slouží k financování dlouhodobých potřeb a investic, které přesahují období daného roku. Mezi kapitálové výdaje se řadí výdaje na investice, kapitálové dotace jiným rozpočtům, na nákup obligací a akcií a další, které jsou znázorněny v následujícím schématu (Provazníková, 2015).

Kapitálové příjmy	Kapitálové výdaje
- z prodeje majetku	- na investice
- kapitálové investiční přijaté dotace z rozpočtové soustavy	- kapitálové dotace jiným rozpočtům
- příjmy z investičních úvěrů a půjček	- na nákup obligací, akcií
- příjmy z emise vlastních obligací	- poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
- dary na investice	- splátky dříve přijatých půjček
- přebytek běžné části rozpočtu	- na krytí deficitu běžné části rozpočtu

Obrázek 6: Schéma kapitálové části rozpočtu (Vlastní zpracování dle Peková, 2011)

Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je vymezena vyhláškou Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě a napomáhá sledování příjmů, výdajů a salda hospodaření a financování v soustavě veřejných rozpočtů, aby bylo možno je srovnávat. Rozpočtová skladba rozlišuje příjmy a výdaje z různých pohledů, a to odpovědnostního, druhového, odvětvového a konsolidačního (Lajtkepová, 2009).

Třídění dle odpovědnostního hlediska se využívá pouze při třídění příjmu a výdajů státního rozpočtu, kdy rozlišuje položky podle správců kapitol. Druhové třídění je základní systém členění a třídí příjmy a výdaje dle druhů, čímž umožňuje napojení na účetnictví. Odvětvové třídění příjmů a výdajů ukazuje, do kterých oblastí veřejného sektoru plynou peněžní prostředky. Územní samosprávné celky využívají především konsolidačního třídění, tedy takového třídění, kdy třídění probíhá uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a překáží tak vzniku duplicit v soustavě rozpočtů (Lajtkepová, 2009).

Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je úzce spjat s pojmem rozpočet, jedná se o zvláštní druh řízení, který zahrnuje aktivitu výkonných orgánů územních samosprávných celků, a to od návrhu rozpočtu, přes jeho projednání, plnění, průběžné kontroly, změny rozpočtu, hodnocení a sestavení a schválení závěrečného účtu. Rozpočtový proces zahrnuje delší časový úsek než rozpočet, a to většinou 1,5 až 2 roky, protože jak již bylo zmíněno, tak na jeho počátku je sestavování rozpočtu a na konci je hodnocení a tvorba závěrečného účtu (Vojtíšková, 2019).

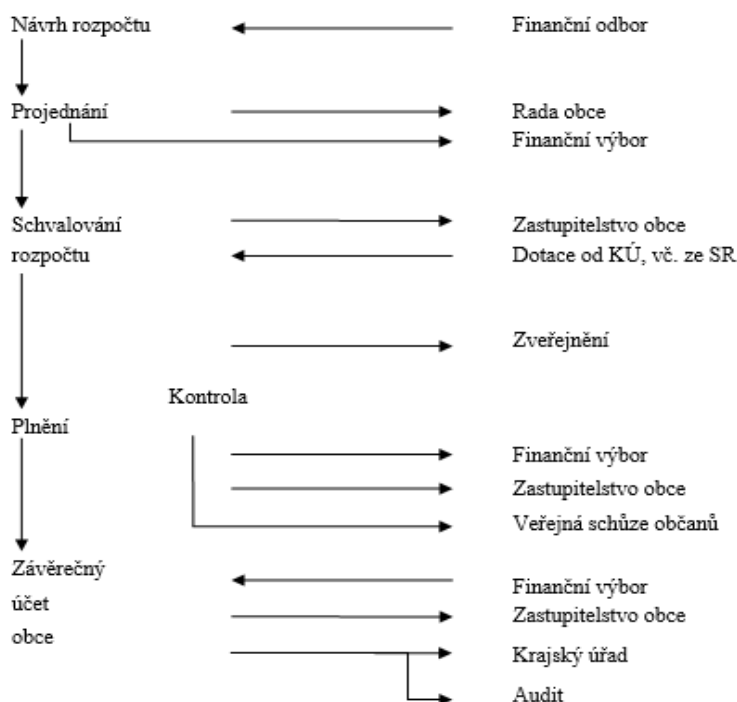
V rámci rozpočtového procesu musí být zaručeny tyto zásady:

- Každoroční sestavování – územní rozpočet musí být schválen před začátkem rozpočtového období, pokud ovšem není schválen, pak územní samospráva hospodaří dle rozpočtového provizoria až do schválení rozpočtu.
- Reálnost a pravdivost rozpočtu – to znamená, že příjmy a výdaje by měly být reálně odhadnuty, aby bylo možné je plnit bez výrazných rozdílů.
- Úplnost a jednotnost rozpočtu – naplnění této zásady je pomocí závazné rozpočtové skladby.
- Dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu – je základem úspěšného dlouhodobého hospodaření.
- Hospodárnost a efektivnost – je těžké vymezit, je hodnocena pomocí účetního auditu.
- Publicita – občané by měli být dostatečně informováni o hospodaření obce (Úvod do regionálních věd a veřejné správy, 2008).

Dle Vojtíškové (2019) je rozpočtový proces tvořen těmito hlavními fázemi:

- sestavení, projednání a schválení rozpočtu během rozpočtového období,
- hospodaření podle rozpočtu během rozpočtového období,
- plnění rozpočtu a kontrola,
- změny rozpočtu,
- hodnocení rozpočtu, následná kontrola a přehled o skutečném plnění rozpočtu,
- sestavení, projednání a schválení závěrečného účtu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření.

V následujícím obrázku 7 bude znázorněn rozpočtový proces schématem, kde jsou zaznačeny jednotlivé kroky a subjekty, kterých se činnosti týkají.

Obrázek 7: Schéma rozpočtového procesu (Peková, 2011)

V ČR se většinou sestavuje rozpočet dle vývoje příjmů a výdajů v minulých letech, dále dle vývoje příjmů a výdajů od začátku roku do doby, než se začne pracovat na návrhu rozpočtu. Dále se při sestavování bere v potaz vliv předpokládané inflace, vliv případné změny daňového určení a vliv změn v potřebách a poté se sestaví plán příjmů a výdajů nadcházejícího roku. Při plánování nových příjmů a výdajů se využívá metoda „od nuly“, kdy jde o náročný úkol. V průběhu roku je kontrolováno plnění rozpočtu finančním výborem, kontrolním výborem a kontrolní komisí, pokud jsou nějaké připomínky, pak je rozpočet předložen zastupitelstvu, které rozhoduje o úpravách v průběhu roku. Po skončení rozpočtového roku má finanční odbor za úkol sestavit závěrečný účet obce, ve kterém jsou bilancovány skutečné plnění příjmů a výdajů rozpočtu. Následně probíhá opět projednání ve výborech a komisích a poté je závěrečný účet opět předložen ke schválení. Veřejnost by měla mít k dispozici informace o plnění rozpočtu, a to například na úřední desce v obci (Úvod do regionálních věd a veřejné správy, 2008). Přezkum hospodaření obce je prováděn vždy za uplynulý kalendářní rok a provádí jej příslušný krajský úřad, auditor či auditorská společnost (Horzinková, 2010).

2.3.2 Účetní výkazy jako podklad hodnocení

Územní samosprávné celky jsou povinny vést účetnictví dle Zákona č. 569/1991 Sb., o účetnictví. Dle tohoto zákona se účetnictví územních samosprávných celků podobá účetnictví podnikatelů, a to odepisováním majetku v hlavní činnosti, tvorbou opravných položek a tvorbou rezerv. Obce mají povinnost sestavovat účetní závěrku, která je schvalována zastupitelstvem, případně radou obce u zřízených příspěvkových organizací. Provazníková (2015) uvádí, že dle Zákona o účetnictví a prováděcí vyhlášky č. 410/2009 Sb., je účetní závěrka tvořena:

- rozvahou,
- výkazem zisku a ztráty,
- přehledem o peněžních tocích,
- přílohou.

Rozvaha neboli bilance je významný účetní výkaz, ve kterém je zachycena finanční situace k určitému datu. Je rozdělena na dvě části, kdy vlevo jsou aktiva a vpravo pasiva (Prokūpková, 2014). Musí platit, že aktiva se rovnají pasivům (Knápková, 2013) Růčková (2019) tvrdí, že rozvaha je účetním výkazem, který vyjadřuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a zdrojů jejich financování.

Aktiva	Pasiva
Stálá aktiva	Vlastní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek Dlouhodobý hmotný majetek Dlouhodobý finanční majetek Dlouhodobé pohledávky	Jmění účetní jednotky a upravující položky Dotace na pořízení DM Agregované příjmy a výdaje minulých let Kurzové rozdíly Oceňovací rozdíly Opravy chyb minulých let
Oběžná aktiva	Fondy ÚJ
Zásoby	FKSP Rezervní fond Fond odměn Fond reprodukce majetku
Krátkodobé pohledávky Přechodné účty aktiv	Výsledek hospodaření Cizí zdroje
Krátkodobý finanční majetek Bankovní účty	Dlouhodobé závazky
Cenné papíry Ceniny Pokladna	Krátkodobé závazky Přechodné účty pasiv

Obrázek 8: Zjednodušená struktura rozvahy (Vlastní zpracování dle Provazníková 2015)

Z účetního hlediska se majetek neboli aktiva rozdělují na stálá aktiva a oběžná aktiva. Stálá aktiva, bývají označována také jako dlouhodobý majetek, jde o takový majetek, který je využíván dlouhodobě a postupně se opotřebovává. Mezi příklady stálých aktiv lze zařadit stavby, pozemky, zařízení budov, stroje, software. Oběžná aktiva neboli krátkodobý majetek se spotřebovává najednou, tedy v průběhu jednoho rozpočtového roku, jedná se tedy o krátkodobá aktiva. Příkladem oběžných aktiv jsou zásoby, peněžní prostředky na účtech, ale i v pokladně, ceniny, pohledávky (Peková, 2008). Rozvaha tedy zobrazuje informace o majetkové situaci obce, zdrojích financování a o finanční situaci obce (Růčková, 2019).

Také **výkaz zisku a ztráty** je významná část účetní závěrky a vztahuje se k určitému časovému intervalu, je sestavován za účetní období, které je kalendářní rok. Je rozdělen na dvě části, a to na náklady a výnosy (Prokúpková, 2014). Knápková (2013) udává, že výkaz zisku a ztráty je tvořen náklady, výnosy a výsledkem hospodaření.

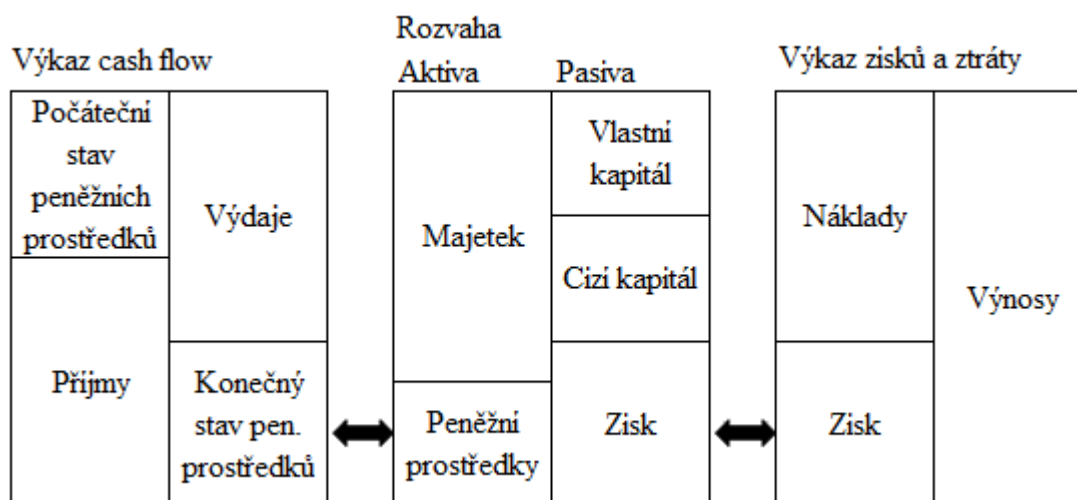
Náklady	Výnosy
Náklady z činnosti	Výnosy z činnosti
Spotřeba služeb a materiálu Mzdové náklady Daně Manka a škody Náklady na opravné položky, rezervy, odpisy Náklady na vyřazení majetku	Výnosy z prodeje výrobků a služeb Výnosy z poplatků Aktivace majetku Změna stavu Výnosy z prodeje dlouhodobého majetku
Finanční náklady	Finanční výnosy
Prodané cenné papíry Úroky Kurzové ztráty Náklady na přecenění reálnou hodnotou	Výnosy z prodeje cenných papírů Úroky Kurzové zisky Výnosy z přecenění reálnou hodnotou
Náklady na transfery	Výnosy z daní a poplatků
Náklady ústředních rozpočtů na transfery Náklady územních rozpočtů na transfery	Výnosy z transferů Výnosy ústředních rozpočtů z transferů Výnosy územních rozpočtů z transferů
Náklady ze sdílených daní	Výnosy ze sdílených daní Výsledek hospodaření

Obrázek 9: Základní struktura výkazu zisku a ztráty (Vlastní zpracování dle Prokúpková, 2014)

Náklady zachycují konečnou spotřebu hospodářských prostředků (např. stroje, zařízení, pracovní síla) v určitém období. Představují spotřebu aktiv v peněžním i nepeněžním vyjádření a zároveň vznik závazků. Výnosy zachycují výkony organizace a zvyšují ekonomický prospěch subjektu. Představují zvýšení aktiv v peněžním i nepeněžním vyjádření a zvýšení či vznik pohledávky. Výsledkem porovnání nákladů a výnosů je zisk nebo ztráta ve struktuře hlavní a hospodářské činnosti. Obě tyto části poté tvoří celkový výsledek hospodaření, který je uveden v rozvaze (Prokúpková, 2014).

Přehled o peněžních tocích bývá také nazýván jako výkaz cashflow, zachycuje přírůstky a úbytky peněžních prostředků za účetní období. Je rozdělen do tří stěžejních částí, a to na peněžní toky z provozní činnosti, peněžní toky z dlouhodobých aktiv a peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek (Otrusinová, 2011).

V **příloze** jakožto ve výkazu má účetní jednotka místo pro vysvětlení a doplnění informací již zmíněných částí účetní závěrky. I podoba přílohy má pevně stanovenou tabulku a je jednotná, kromě účetních dat obsahuje i text (Otrusinová, 2011).

Obrázek 10: Vztahy mezi výkazem cash flow, rozvahou a výkazem zisků a ztráty (Vlastní zpracování dle Růčková, 2019)

Všechny výkazy, tedy rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích jsou provázané, jak je vidět na obrázku 10. Rozvaha zachycuje stav prostředků a zdrojů financování k určitému času, tedy prezentuje stavové veličiny. Na rozdíl od výkazu zisků a ztráty a přehledu o peněžních tocích, kde jsou zachyceny toky, a tedy tokové veličiny (Prokúpková, 2014).

Majetek obce

Je nutné, aby obce disponovaly odpovídající majetkovou základnou pro plnění základních funkcí obce. Vlastnictví majetku je tedy důležitým předpokladem existence územní samosprávy (Provazníková, 2015).

Obce nabyly majetek z vlastnictví státu, který vlastnily k datu 31. 12. 1949, a to lesní pozemky, zemědělskou půdu a další nezastavěné pozemky, také stavby apod. Dále obce získaly majetek rozhodnutím Ministerstva kultury ČR, kdy se majetkem obcí staly

kulturní památky, muzea, galerie apod., dále byly vlastníky bytového fondu a objektů rozestavěných komplexních bytových výstaveb (Zeman, 2015).

Mezi majetek obcí se řadí tyto skupiny majetku:

- Věci nemovité - půda, lesy, budovy;
- Věci movité - stroje, zařízení, počítače;
- Infrastruktura – vodovody, kanalizace, veřejná osvětlení;
- Finance – běžný účet, cenné papíry, investice (Tříška, 2018).

Majetek lze členit také podle účelu na:

- Kmenový majetek,
- Majetek v sociální a vzdělávací oblasti,
- Majetek ve veřejné moci,
- Majetek v zájmové oblasti,
- Ostatní majetek (Vojtíšková, 2019).

Kmenový majetek slouží k výkonu správních funkcí obce. Mezi majetek v sociální a vzdělávací oblasti se řadí majetek, který se používá k sociálním a vzdělávacím činnostem, řadí se zde mateřské a základní školy, domovy s pečovatelskou službou a domovy důchodců. Další skupinou je majetek ve veřejné moci, kam patří majetek, který slouží většině obyvatel, jedná se tedy o veřejnou dopravu, veřejné osvětlení, komunikace, veřejnou zeleň a hřbitovy. Majetek v zájmové oblasti je majetek, který slouží pouze vybrané části obyvatel a řadí se zde sportovní a kulturní zařízení, muzea, divadla a kina. Mezi ostatní majetek patří majetek, který využívá většina obyvatel, může sloužit ke komerčním účelům, jde tedy o obecní lesy, rybníky, kanalizace a vodovody (Vojtíšková, 2019).

Vlastnictví majetku obcí je přínosem k rozmachu veřejného sektoru v dané lokalitě, občanské vybavenosti apod., dále k existenci a rozvoji podnikatelské činnosti obcí, i přes to, že posláním obce není podnikání, tak může napomocet ke zvýšení příjmů obce. V neposlední řadě je nutné zmínit, že majetek může napomocet územnímu samosprávnému celku k získání úvěru, protože může jistit úvěr majetkem a to, především nemovitým (Peková, 2008).

Obce jsou, jak již bylo zmíněno, veřejnoprávními korporacemi, z čehož vyplývá, že mohou dle ústavy a dalších zákonů, které vymezují tyto pravomoci, hospodařit s majetkem zcela samostatně a bez zásahů státu či jiných orgánů veřejné správy. Obce mají také pravomoc vstupovat do smluvních vztahů, nakupovat majetek, prodávat jej či jej pronajímat (Provazníková, 2015).

Majetek obce musí být dle zákona č. 128/2000 Sb.; o obcích, ve znění pozdějších předpisů, užíván účelně a hospodárně a obec se musí starat o zachování a jeho rozvoj. Obec je povinna vést účetnictví dle zákona o účetnictví. Obecní majetek musí být hájen, aby nedošlo k poškození, odcizení nebo zneužití. S tím majetkem, který je nepotřebný musí zacházet způsoby a v souladu s podmínkami, které jsou stanoveny zvláštním předpisem (Zákon č. 128/2000 Sb., 2000).

Dle Provazníkové (2015) je pro obce důležitá, ale i náročná otázka struktury majetku, protože se od něj odvíjí soubor veřejných statků a služeb, které jsou poskytovány občanům. Hospodaření s majetkem by mělo vycházet z dlouhodobých strategií a priorit územních celků, které jsou vyjadřovány v programech rozvoje obcí, územních plánech, regulačních plánech, cenové mapě, rozpočtovém výhled a lze říci, že většina obcí hospodaří s majetkem rozvážně a preferuje pronájem před prodejem a svou majetkovou základnu rozšiřuje.

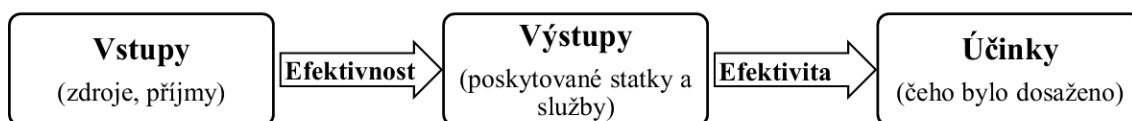
V podmínkách České republiky je využívána finanční a majetková analýza FAMA, která je dle Pekové, Jetmara a Totha (2019) jedním z osvědčených postupů programu rozvoje regionu, kraje, města a obce. Tato metoda si klade za cíl, zjistit úroveň hospodaření obce s majetkem.

3 Metodologie zkoumání a charakteristika vybrané skupiny obcí v Olomouckém kraji

V této kapitole budou vymezeny pojmy efektivita, efektivnost a následně bude pozornost zaměřena na způsoby hodnocení efektivity a blíže vymezena metoda finanční a majetkové analýzy, která bude dále aplikována. Dále bude v této části diplomové práce definován cíl závěrečné práce a vzorek.

3.1 Efektivita a způsob hodnocení efektivity

Finanční řízení a hospodaření v nevýdělečné sféře je založeno na principu 3E, a tedy economy (hospodárnost), efficiency (účelnost), effectiveness (efektivnost), tyto principy bývají označovány jako výkonnost organizace (Otrusínová, 2011). Máče (2018) udává, že nakládání s veřejnými prostředky účelně, hospodárně a efektivně slouží k tomu, aby bylo nakládáno bezpečně s veřejnými prostředky.

Obrázek 11: Vztah mezi efektivností a efektivitou (Vlastní zpracování dle Provazníková, 2015)

Economy, tedy **hospodárnost** bývá vymezena jako získání vstupů v přiměřené kvalitě s vynaložením co nejmenších nákladů (Provazníková, 2015). Effectiveness neboli **účelnost** lze vymezit tak, že je nutné předem identifikovat potřebu a také předpokládaný výsledek a k tomu určit, jak budou stanovené aktivity uspokojovat danou potřebu. Po realizaci je nutné ověřit, zda bylo opravdu dosaženo účelnosti při dané hospodárnosti (Máče, 2018). Efficiency neboli **efektivita** lze definovat jako dosažení co nejlepšího vztahu mezi použitými prostředky a dosaženými výsledky. Efektivita je vztahem účelnosti a hospodárnosti (Máče, 2018).

Je nutné rozlišovat pojmy efektivita a efektivnost, které bývají často používány jako synonyma, ovšem jejich význam je rozdílný. Efektivnost, lze také nazývat účinnost či produktivita a pojednává o dělání správných věcí, a tedy označuje účinnost vložených zdrojů se získanými užitky, lze hovořit tedy o poměru množství výsledných výstupů k množství vložených vstupů. Zatímco efektivita neboli účinnost pojednává o dělání věcí

správně a zjišťuje se porovnáním výsledků, které byly získány s vloženým úsilím. Pro měření efektivity je potřebná znalost vstupů, výstupů a porovnání těchto veličin. Efektivita je dána Zákonem o účetnictví (Melecký, 2015).

3.2 Efektivita a způsob hodnocení efektivity

Jak již bylo zmíněno, tak k základním hodnotícím kritériím patří hospodárnost, efektivita a účelnost (Ochrana, 2015).

Efektivitu lze hodnotit pomocí různých metod. Jedná se o finanční analýzu, metody hodnocení výdajů a v neposlední řadě je důležité zmínit metodu, kterou popisuje Peková, Jetmar a Toth (2019), tou je metoda finanční a majetkové analýzy.

Finanční analýza se popisuje jako rozbor dat, která jsou obsaženy především v účetních výkazech. Finanční analýza je zaměřena na hodnocení minulosti, současnosti a predikci budoucnosti subjektu (Hamerníková, 2010). Dalším ze způsobů hodnocení je dle Pekové, Jetmara a Totha (2019) metoda finanční a majetkové analýzy, která bývá označována FAMA. Tato analýza sleduje stav majetku a jeho očekávaný vývoj, očekávané příjmy a výdaje, plánování investic, stav a vývoj zadlužení a další činnosti a ukazatele, které se týkají rozvoje obce.

Pro hodnocení efektivity zamýšlených a již realizovaných aktivit lze využít **metody hodnocení výdajových programů**. Tyto metody se podle hodnotících kritérií mohou dělit na jednokriteriální a vícekriteriální. Mezi jednokriteriální se řadí nákladově výstupové metody, konkrétně CMA neboli analýza minimalizace nákladů, CBA neboli analýza nákladů a přínosů, CEA neboli analýza efektivnosti výdajů, CUA neboli metoda měření změny užítku v závislosti na změně jednotky nákladů. U jednokriteriálních metod se sleduje, jak již název napovídá, pouze jedno kritérium, výhodou těchto metod je jednoduchá implementace a poměrně vypovídající informace o využití veřejných zdrojů v souladu s 3E. CMA neboli analýza minimalizace nákladů je nejjednodušší jednokriteriální metoda, kdy kritériem je minimalizace nákladů. Sleduje, která varianta má nejnižší náklady za předpokladu splnění stanoveného cíle. Další jednokriteriální metodou je metoda CBA, tedy analýza nákladů a přínosů, která jako jediná sleduje vstupy i výstupy peněžně. Žádoucí je dosahovat co nejvyšší hodnoty čistého přínosu. Metoda CEA neboli analýza efektivnosti výdajů se zabývá sledováním kritéria efektivnosti, kdy se měří náklady na naturální jednotku výstupu. Další metodou je CUA, která se využívá buď pro hodnocení citlivosti výstupů v závislosti na jednotce vstupů nebo pokud je

zjišťováno, jaký přírůstek by přinesla dodatečná jednotka vstupů. Dále jsou využívány vícekriteriální metody, mezi které patří například metody vážení užitku, komplexní kritérium (Hamerníková, 2010). Vícekriteriální metody lze hodnotit dle jednotlivých kritérií v různých jednotkách a různých měřících. Nutné je transformovat vstupní informace na srovnatelné jednotky, toho je docíleno použitím stupnic a škál, které se řadí mezi nejjednodušší metody vícekriteriálního hodnocení. Nejznámějšími stupnicemi jsou nominální stupnice, ordinální stupnice a kardinální číselné stupnice. Bývají také využívány speciální stupnice, mezi které patří např. Likertova stupnice, sémantická diferenční stupnice a numerická hodnotící stupnice. Metody využívající stupnice a škály se aplikují v rámci expertního posuzování a jejich výhodou je poměrná jednoduchost při hodnocení alternativ. Ovšem mají i nevýhody, a to, že zpravidla nerozlišují důležitost jednotlivých kritérií. Kvůli těmto nedostatkům se využívá vyjádření preferencí mezi kritérii, a to pomocí aspiračních úrovní kritérií, v ordinální formě pořadím důležitosti kritérií či v kardinální podobě pomocí vah kritérií (Sekničková, 2013).

3.2.1 Metoda finanční a majetkové analýzy

Metoda FAMA se snaží komplexněji pojímat sociálně-ekonomický rozvoj obcí než finanční analýza, jejím hlavním úkolem je zjistit úroveň hospodaření obcí ve vztahu k majetku. Aby bylo možné vyvozovat z této analýzy určité závěry, je nutné její ukazatele sledovat po delší časové období. Je žádoucí provádět retrospektivní, tak i prospektivní analýzu sledovaných ukazatelů. Retrospektivní analýza je prováděna pohledem do minulosti, vychází se tedy z údajů finančního hospodaření za minulé roky, lze říci, že čím delší je časové období, tím cennější jsou informace analýzou získané. Po provedení retrospektivní analýzy je na místě provést prospektivní analýzu, kdy se využívá prognózování rozpočtu, tedy k jednotlivým základním ukazatelům se přiřazují koeficienty podle budoucího vývoje. Při prognózování dochází k používání interní analýzy, která je založena na retrospektivní časové řadě nebo bývá prognózování založeno na dalších faktorech, které ovlivňují budoucí vývoj, jde například o pronájem majetku, který je ovlivňován také politickými rozhodnutími zastupitelů obce. Ovšem některé faktory se těžce odhadují (Peková, 2019).

Základní ukazatele metody FAMA:

1. Demografické ukazatele obce;
2. Vývoj majetku obce;

3. Vývoj příjmů a výdajů obce;
4. Zadlužení obce;
5. Investiční program obce;
6. Plány prodeje majetku obce.

Demografické ukazatele obce zahrnují počet obyvatel, který je stěžejním demografickým ukazatelem. Mezi další patří počet mužů, počet žen, počet obyvatel do 14 let, počet obyvatel nad 65 let a míra nezaměstnanosti. Je vhodné zkoumat demografickou strukturu, protože ta může leccos vypovědět o bytových potřebách či sociálních požadavcích. Zdrojem těchto údajů je Český statistický úřad (Peková, 2019).

Vývoj majetku obce je dalším z ukazatelů, zahrnuje majetek celkem, pozemky, stavby, nedokončený dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek. Díky majetku obce zabezpečuje obec své potřeby a zajišťuje služby pro obyvatelstvo. Obec musí mít svůj majetek řádně oceněn a evidován, protože v rozpočtu musí být vymezeny potřebné prostředky na údržbu majetku a investiční záměry by se měly opírat o požadovaný stav majetku a o potřeby jeho využití. Informace k těmto ukazatelům lze čerpat z rozvahy (Peková, 2019).

Dalším základním ukazatelem FAMA je **vývoj příjmů a výdajů obce**, vychází z druhového členění rozpočtové skladby. Řadí se mezi ně například daňové příjmy celkem, běžné příjmy, příjmy celkem, výdaje celkem, výsledek hospodaření (Peková, 2019).

Zadlužení obce je další základní ukazatel, který je v rámci FAMA sledován. FAMA zkoumá, zda obec je schopna dostát svým závazkům plynoucím z úvěrů, aby nebyl ohrožen normální provoz obce. Také analýza posuzuje finanční možnosti obce a stanovuje optimální výši úvěru, dobu a způsob splácení. Základní zásadou je, schopnost obce pokrýt běžné výdaje bez financování úvěrovými prostředky. Pro sledování stavu zadlužení a pro správné plánování splácení je třeba mít zpracovaný splátkový kalendář (Peková, 2019).

Investiční program obce, jakožto další z ukazatelů se zaměřuje na to, aby při sestavování rozpočtu myslela na pořizování investic. Obce mají zpracovaný investiční program rozdílně, obvykle má podobu základní tabulky (Peková, 2019)

Plány prodeje majetku se zpracovávají podobně jako investiční program. Do tabulky se uvádí plánované odprodeje a privatizace obce a očekávané příjmy z jejich prodeje do rozpočtu (Peková, 2019).

Rozpočtové ukazatele finanční a majetkové analýzy obcí a krajů

Základní ukazatelé finanční a majetkové analýzy jsou konstruovány tak, že vycházejí z rozpočtové skladby, a tedy z jejího druhového členění. Tyto ukazatele jsou vymezeny tak, aby porovnání jednotlivých subjektů bylo přehledné a jednotné.

Propočtové a podílové ukazatele

Při výpočtu FAMA je využívána i soustava relativních ukazatelů, a ta je navržena z toho důvodu, aby bylo možné hodnotit finanční hospodaření obcí z různých hledisek. Ukazatele jsou konstruovány tak, že hodnota základních ukazatelů je vztažena k počtu obyvatel či k hodnotě majetku municipality, jsou také používány hodnoty zastoupení v procentech. Tyto ukazatele je vhodné zkoumat jak retrospektivně, tak prospektivně. Je možné porovnávat jednotlivé územní jednotky mezi sebou, ovšem je nutné, aby tyto územní jednotky měly srovnatelnou velikost a funkce. Jednotlivé ukazatele, které budou využity v této diplomové práci budou popsány v části 3.3 (Peková, 2019).

Výstupy FAMA mohou být využity pro:

- Korigovaný investiční program;
- Návrhy na úvěrování investic;
- Rozvahu o nárocích na reprodukci majetku;
- Silné a slabé stránky pro SWOT analýzu;
- Akční plán realizace úkolů formulovaných v programu rozvoje;
- Evaluaci ex post i ex ante;
- Vlastní analýzu veřejnoprávních organizací zřizovanými obcí;
- a další (Peková, 2019).

3.2.2 Finanční analýza jako zdroj pro hodnocení efektivnosti

Finanční analýza je nástroj finančního řízení, jejímž hlavním cílem je vyhodnotit finanční situaci podniku, a to jak v minulém období, tak i pohledem do budoucna. Některé

metody, které se využívají v soukromém sektoru lze využít i v nepodnikatelském prostředí (Otrusinová, 2011).

Finanční analýza je nástrojem, který má za úkol:

- Zjistit podstatu problému;
- Stanovit metodu a techniku vlastního šetření;
- Odkrýt skryté výsledky a náležitosti;
- Objevit rizika, nesrovnalosti a další neobvyklé náležitosti;
- Umožnit měření efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti;
- Vyhodnotit a umožnit vyvozovat závěry (Prokúpková, 2014).

Pro provedení finanční analýzy je potřeba získat vstupní data, která se nachází v účetních výkazech, především tedy v rozvaze, výkazu zisku a ztráty, výkazu cash flow a výkazu o změnách ve vlastním kapitálu. V roce 2013 vytvořilo Ministerstvo financí ČR internetový portál s názvem Monitor, na kterém mají všichni přístup k informacím a databázím Centrálnímu systému účetních informací státu. V této aplikaci je možno dohledat data z účetních závěrek všech veřejných jednotek a také i rozpočty veřejných účetních jednotek. Data jsou veřejná (Prokúpková, 2014).

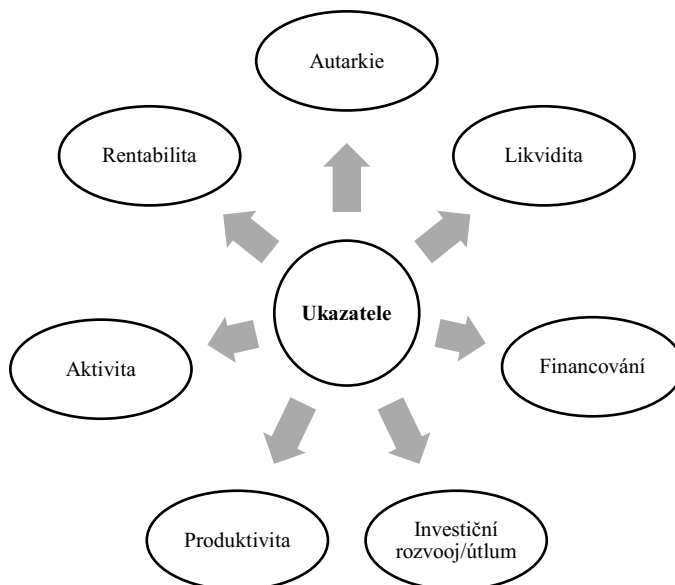
3.2.3 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy se podle složitosti matematických a dalších operací dělí na elementární, tedy základní metody a na vyšší metody (Farvacque-Vitkovic, 2014).

Vyšší metody využívají náročnější matematické operace a postupy a také při jejich aplikaci je nutné lepší softwarové vybavení. Vyšší metody se obvykle člení na matematicko-statistické metody a nestatistické metody. Tyto metody nebudou v této závěrečné práci využívány, tedy není nutné se jimi více zabývat (Otrusinová, 2011).

Elementární metody využívají základní početní operace a jsou v určitých případech dostatečně vypovídající a v praxi často využívány. Výhodou elementárních metod je snadnost výpočtu a interpretace, k aplikaci těchto metod není třeba žádné speciální technické vybavení. Ovšem tyto metody nejsou vhodné pro všechny charakteristiky finanční situace a nemají vždy dostatečnou vypovídající hodnotu (Otrusinová, 2011).

Ve veřejném sektoru se užívají jiné metody finanční analýzy než v soukromém sektoru, protože jde o velmi specifickou oblast. Strukturovaný soubor ukazatelů municipální firmy bude proto zachycen na následujícím obrázku 12 (Otrusinová, 2011).

Obrázek 12: Schéma vhodných ukazatelů finanční analýzy u municipalit (Vlastní zpracování dle Otrusinová, 2011, s. 112)

Ukazatel autarkie je jedním z typických ukazatelů, který se využívá v municipální sféře a zachycuje míru, v níž je municipalita soběstačná z pohledu pokrytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů. Udává se povětšinou v procentech (Otrusinová, 2011).

Je udáváno, že ukazatelé rentability, taktéž nazývané ukazatelé výnosnosti mají vypovídací schopnost o výkonnosti a účinnosti daného subjektu. Zisk je považován za výstup a poměřuje se s jinými vstupními veličinami, aby bylo možné posoudit míru zhodnocení. Tyto ukazatelé tedy udávají, kolik jednotek výstupu přinesla jedna jednotka vstupů. Využití zisku jako výstupu není zapříčiněno pouze tím, že jde o základní cíl subjektů, ale je jej využíváno pro jeho komplexní přístup. Výpočet provádíme tak, že odečteme náklady od výnosů. U municipálních jednotek je rentabilita jeden z nejdiskutovanějších problémů, a to z toho důvodu, že municipální jednotky vykonávají kromě hlavní činnosti i doplňkové činnosti. Tyto činnosti se liší tím, jaký cíl je při nich naplňován, pro doplňkovou činnost je cílem zisk a maximalizace zisku, zatímco u hlavní činnosti jde o vyrovnané hospodaření. Z tohoto důvodu je vhodné hlavní činnost

posuzovat pomocí ukazatele autarkie a doplňkovou činnost pomocí rentability (Otrusínová, 2011).

U municipálních jednotek se doporučuje výpočet těchto ukazatelů aktivity:

- Obrát kapitálu;
- Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech;
- Doba obrátu pohledávek;
- Poměr doby obrátu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků;
- Rychlost obrátu zásob (Otrusínová, 2011).

Obrát kapitálu neboli rychlost obrátu celkového kapitálu hovoří o tom, jaká část celkových aktiv se obrátí v ročních výnosech.

Míra vázanosti stálých aktiv ve výnosech neboli doba obrátu stálých aktiv hovoří o tom, jaká část stálých aktiv se obrátí v ročních výnosech, jinak řečeno, jak rychle dojde k obnově stálých aktiv z dosažených výnosů za rok. Výsledná hodnota udává počet let, za který se objem stálých aktiv obrátí v objemu výnosů a nižší hodnoty hovoří o větší intenzitě využívání stálých aktiv (Otrusínová, 2011).

„Doba obrátu pohledávek vyjadřuje dobu, která uplyne ode dne vystavení faktury odběratelům až do příjmu peněžních prostředků. Ukazuje tedy, za jak dlouhé období jsou pohledávky v průměru spláceny. Účetní jednotky se snaží o co nejkratší dobu inkasa“ (Máče, 2018, s. 424-425).

Poměr doby obrátu krátkodobých pohledávek a závazků je ukazatel, který se používá jako doplňující a je tvořen poměrem doby obrátu pohledávek a mírou vázanosti stálých aktiv ve výnosech. Je optimální, aby tento ukazatel dosahoval hodnot, které jsou nižší než jedna a hodnoty by měly být klesající v čase, což svědčí zlepšující se situaci (Otrusínová, 2011).

Rychlost obrátu zásob je takový ukazatel, který zaznamenává, kolikrát se zásoby obrátí v objemu nákladů za rok. Výsledné hodnoty by měly mít vyšší, respektive rostoucí tendenci (Otrusínová, 2011).

Mezi ukazatele financování, které se doporučují sledovat u municipalit patří ukazatel finanční samostatnosti, ukazatel věřitelského rizika, míra zadluženosti vlastního kapitálu a míra oddlužování (Otrusínová, 2011).

Likvidita je schopnost subjektu získat finanční prostředky k úhradě závazků, u municipalit se využívají ukazatele likvidity stejně jako v soukromém sektoru. Likvidnost je kritériem pro hodnocení žadatele o úvěr. Může se hodnotit běžná, pohotová či peněžní likvidita (Marková, 2008, s. 92).

Ukazatele investičního rozvoje/útlumu

Mezi ukazatele investičního rozvoje/útlumu patří ukazatele, které zobrazují stav a nakládání s dlouhodobým majetkem. Zabývají se hlavně mírou opotřebení dlouhodobého majetku a podílem odpisů na financování investic (Otrusínová, 2011).

Ukazatele produktivity

U municipálních jednotek jsou ukazatelé produktivity obměnou ukazatelů rentability (Otrusínová, 2011).

3.3 Definování cíle a vzorku

Cílem této diplomové práce je zhodnocení majetkové efektivity městysů v Olomouckém kraji v letech 2010-2019.

Dílčí cíle jsou:

- Zhodnocení efektivity s využitím indikátoru hodnota majetku na jednoho obyvatele.
- Zhodnocení efektivity s využitím indikátoru hodnota dlouhodobého majetku na jednoho obyvatele.
- Zhodnocení efektivity s využitím indikátoru hodnota pozemků na jednoho obyvatele.
- Zhodnocení efektivity s využitím indikátoru hodnota staveb na jednoho obyvatele.

Ke zhodnocení majetkové efektivity bude provedena metoda finanční a majetkové analýzy v letech 2010-2019. Tato analýza se zaměřuje na vývoj vybraných příjmů a výdajů vybraných obcí, pro přehlednost budou zjištěné údaje přepočteny na jednoho obyvatele.

Jak již bylo zmíněno pro sestrojování analýzy se využívá finančních majetkových propočtových a poměrových ukazatelů. Tento soubor ukazatelů lze rozdělit do několika

skupin podle toho, jakým hlediskem se zabývají. Lze hovořit tedy o ukazatelích, které sledují příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu, ukazatele zadluženosti, likvidity apod. Dále budou popsány jednotlivé ukazatele (Peková, 2019).

Peková, Jetmar a Toth (2019) hovoří o těchto ukazatelích:

$$\text{Hodnota majetku na 1 obyvatele (A)} = \frac{\text{hodnota majetku celkem}}{\text{počet obyvatel}}$$

$$\text{Hodnota dl. majetku na 1 obyvatele (B)} = \frac{\text{hodnota dl. majetku celkem}}{\text{počet obyvatel}}$$

$$\text{Hodnota pozemků na 1 obyvatele (C)} = \frac{\text{pozemky}}{\text{počet obyvatel}}$$

$$\text{Hodnota staveb na 1 obyvatele (D)} = \frac{\text{stavby}}{\text{počet obyvatel}}$$

3.3.1 Charakteristika výběrového vzorku

Základním souborem jsou všechny obce České republiky, jsou zaznamenány v tabulce 1, kterých je celkem 6 259, které se nacházejí v 77 okresech a sdružují se do 14 krajů. Pro tuzemsko je typická rozdrobenost obcí, kdy lze hovořit o evropský unikát, podle OECD má každá čtvrtá obec méně než 200 obyvatel.

Tabulka 1: Základní soubor a jeho struktura (Vlastní zpracování)

Název kraje	Stupeň přenesené působnosti	Typ obce				
		obec	městys	město	statutární město	vojenský újezd
Hl. m. Praha	1.	-	-	-	-	-
	2.	-	-	-	-	-
	3.	-	-	-	1	-
Středočeský kraj	1.	1 008	49	33	-	-
	2.	2	1	25	-	-
	3.	-	-	24	2	-
Jihočeský kraj	1.	532	37	18	-	-
	2.	1	-	19	-	-
	3.	-	-	16	1	-
Plzeňský kraj	1.	438	9	19	-	-
	2.	-	1	19	-	-
	3.	-	-	14	1	-
Karlovarský kraj	1.	95	1	24	-	-
	2.	-	-	7	-	-
	3.	-	-	6	1	-
Ústecký kraj	1.	282	11	31	-	-
	2.	2	-	13	-	-
	3.	-	-	10	5	-
Liberecký kraj	1.	172	4	18	-	-
	2.	-	-	12	-	-
	3.	-	-	7	2	-
Královehradecký kraj	1.	388	12	13	-	-
	2.	-	-	19	-	-
	3.	-	-	15	1	-
Pardubický kraj	1.	402	11	12	-	-
	2.	-	-	13	-	-
	3.	-	-	12	1	-
Vysočina	1.	627	42	9	-	-
	2.	-	-	11	-	-
	3.	-	-	14	1	-
Jihomoravský kraj	1.	582	38	18	-	-
	2.	1	1	11	-	-
	3.	-	-	20	1	1
Olomoucký kraj	1.	359	12	11	-	-
	2.	-	-	6	-	2
	3.	-	-	10	3	-
Zlínský kraj	1.	270	6	6	-	-
	2.	1	-	11	-	-
	3.	-	-	12	1	-
Moravskoslezský kraj	1.	253	4	13	-	-
	2.	1	-	7	-	-
	3.	-	-	16	6	-

Z tohoto základního souboru byl vybrán Olomoucký kraj a následně byly zvoleny obce s I. stupněm přenesené působnosti a se statusem městyse. Mezi tyto obce se řadí Brodek u Prostějova, Brodek u Přerova, Drahaný, Dřevohostice, Dub nad Moravou, Hustopeče nad Bečvou, Kralice na Hané, Náměšť na Hané, Nezamyslice, Protivanov, Tištin a Velký Újezd.

Tabulka 2: Základní data o městysech (Vlastní zpracování)

	počet částí	katastrální výměra (ha)	počet obyvatel	průměrný věk
Brodek u Prostějova	2	611	1 518	37
Brodek u Přerova	2	891	1 960	46
Drahaný	1	617	525	38
Dřevohostice	1	848	1 497	43
Dub nad Moravou	3	1 521	1 637	41
Hustopeče nad Bečvou	4	2 394	1 771	42
Kralice na Hané	2	1 266	1 689	38
Náměšť na Hané	1	1 865	2 053	43
Nezamyslice	2	731	1 472	39
Protivanov	1	1 882	1 014	41
Tištin	1	825	501	42
Velký Újezd	1	682	1 364	40

Brodek u Prostějova je městyse, který se nachází v okrese Prostějov. První písemná zmínka pochází z roku 1278. Obec se pyšní zámek Brodek, jehož součástí je i zámecká zahrada a malá fontána (Brodek u Prostějova, 2021).

Brodek u Přerova je dalším městysem, leží v okrese Přerov. První písemná zmínka o obci je z roku 1301. V obci se nachází zvonkohra, která je unikátem, tvoří ji dvacet dva zvonů a největší z těchto zvonů má 220 kg (Brodek u Přerova, © 2000-2021).

Městyse Drahaný se nachází v okrese Prostějov, první písemná zmínka je z roku 1310. Tento městyse je součástí Drahanské vrchoviny a přímo v obci pramení říčka Velká Haná. V obci se nachází Kostel svatého Jana Křtitele (Drahaný, 2021).

Dřevohostice jsou městysem nacházejícím se v okrese Přerov. Nachází se zde několik vzácných stromů, hlavně jírovce maďaly. V obci se nachází zámek, farní kostel sv. Havla a také řada soch světců (Dřevohostice, 2021).

Dub nad Moravou leží v okrese Olomouc, první písemná zmínka o této obci pochází z roku 1141. Obec se může pyšnit poutním kostelem Očištění Panny Marie, který patří mezi nejvýznamnější objekt obce. Dále se v obci nachází řada světských soch (Dub nad Moravou).

Hustopeče nad Bečvou jsou městysem, který se nachází v okrese Přerov, v údolí řeky Bečvy, první písemná zmínka pochází z roku 1201. V Hustopečích se nachází zámek, dále Kostel Povýšení svatého Kříže a Pohřební kaple rodu vod Baillou (Hustopeče nad Bečvou, 2021).

Městys Kralice na Hané se nachází v okrese Prostějov a první písemná zmínka o této obci je z roku 1225. V obci lze naléznout Kostel Nanebevzetí panny Marie, Boží muka a řadu soch (Kralice na Hané, 2021).

Náměšť na Hané se nachází v okrese Olomouc, první písemná zmínka pochází z roku 1141. V obci se nalézá zámek, Kostel svaté Kunhuty, Přírodní park Velký Kosíř, Přírodní park Terezké údolí a Hrobka Kinských (Náměšť na Hané, 2021).

Městys Nezamyslice se rozkládá na území okresu Prostějov, první písemná zmínka o této obci je z roku 1276. Obec se pyšní zámek, Kostelem svatého Václava, Kaplí Panny Marie a farou (Nezamyslice, 2021).

Protivanov je městysem, který se nachází v okrese Prostějov, první písemná zmínka o obci pochází z roku 1505. V obci se nalézá Kostel Narození Panny Marie, fara, výklenková kaplička, kříže a Protivanovský vodní mlýn (Protivanov, 2021).

Městys Tištín leží v okrese Prostějov, první písemná zmínka o tomto okresu pochází z roku 1319. V obci se nachází Kostel svatého Petra a Pavla, fara, bývalá kaple, barokní měšťanský dům a řada soch (Tištín, 2021).

Velký Újezd je městysem, který se nachází v okrese Olomouc, jeho první písemná zmínka pochází z roku 1334. Městys se pyšní Kostelem svatého Jakuba Staršího, Pomníkem Žákřovského Žalova. Vrchnostenským špitálem a Poštovní přepřáhací stanicí (Velký Újezd, 2021).

4 Zhodnocení efektivity hospodaření vybrané skupiny obcí dle stanovených výkonnostních parametrů

Pro naplnění účelu závěrečné práce byly pro hodnocení efektivity vybrány ukazatele FAMA. Toto hodnocení bude provedeno v letech 2010-2019. Výběrový soubor bude rozdělen pro potřeby analýzy do dvou skupin po šesti městysech pro lepší přehlednost, a toto štěpení bude pro účely analýzy provedeno podle abecedy. Následně bude vypočítána průměrná hodnota jednotlivých ukazatelů u každého městysu v průběhu sledovaných let, dále budou obce seřazeny dle dosažených hodnot a budou jim na základě průměrných hodnot přiděleny body.

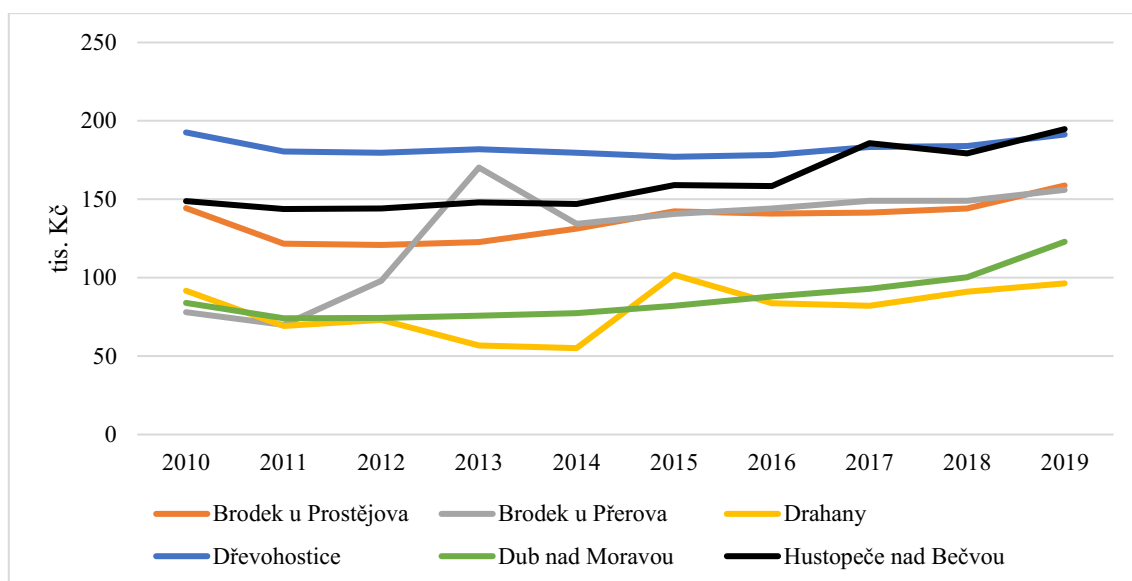
Data týkající se majetku vybraných městysů jsou uvedeny v příloze a bude s nimi dále pracováno u samotných analýz. Pro úplnost a lepší představu je uvedena následující tabulka 3, ve které jsou zachyceny počty obyvatel v jednotlivých městysech v letech 2010 – 2019.

Tabulka 3: Vývoj počtu obyvatel v městysech v letech 2010 – 2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Brodek u Prostějova	1 533	1 545	1 540	1 531	1 529	1 529	1 533	1 529	1 520	1 518
Brodek u Přerova	2 068	2 063	2 042	2 052	2 038	2 008	1 997	1 991	1 989	1 960
Drahany	527	531	535	524	537	531	524	543	539	525
Dřevohostice	1 569	1 552	1 534	1 515	1 528	1 532	1 520	1 505	1 508	1 497
Dub nad Moravou	1 561	1 555	1 570	1 569	1 551	1 573	1 588	1 611	1 618	1 637
Hustopeče nad Bečvou	1 796	1 757	1 740	1 738	1 737	1 716	1 742	1 758	1 765	1 771
Kralice na Hané	1 463	1 478	1 500	1 488	1 502	1 493	1 555	1 607	1 658	1 689
Náměšť na Hané	2 004	1 994	1 988	2 024	2 032	2 030	2 020	2 040	2 037	2 053
Nezamyslice	1 427	1 428	1 453	1 469	1 474	1 478	1 490	1 498	1 491	1 472
Protivanov	1 024	1 039	1 031	1 052	1 015	1 010	989	1 003	998	1 014
Tištín	504	493	515	508	514	502	503	496	492	501
Velký Újezd	1 245	1 260	1 277	1 253	1 281	1 308	1 299	1 337	1 346	1 364

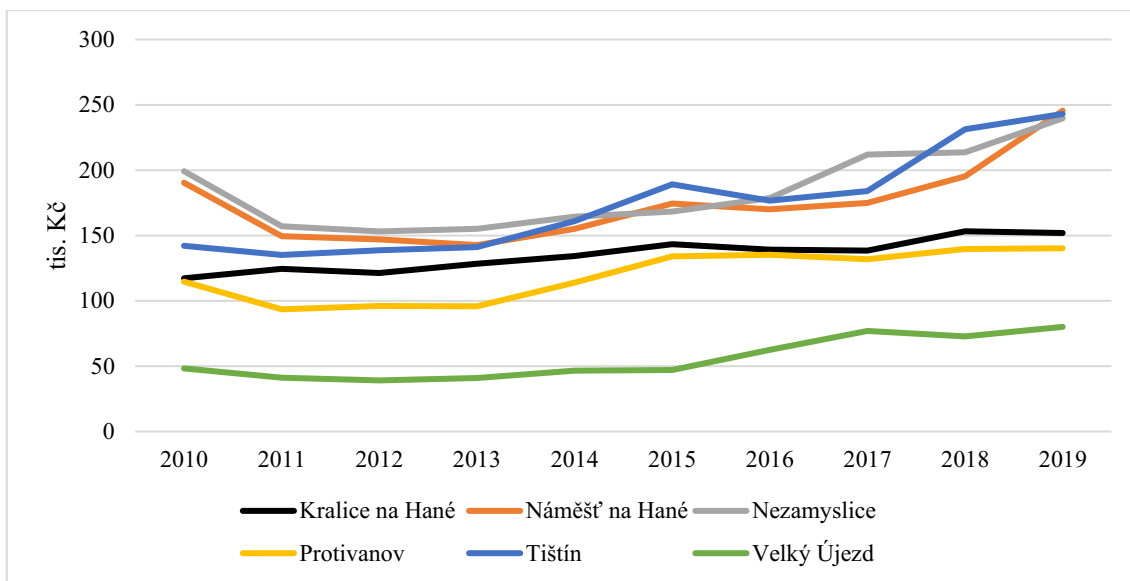
4.1 Zhodnocení majetkové efektivity dle indikátoru A

V této podkapitole bude zhodnocen vývoj majetkové efektivity dle indikátoru A, který vyjadřuje celkovou hodnotu majetku obce, která je vztažena k počtu obyvatel, tedy celkové bohatství obce.

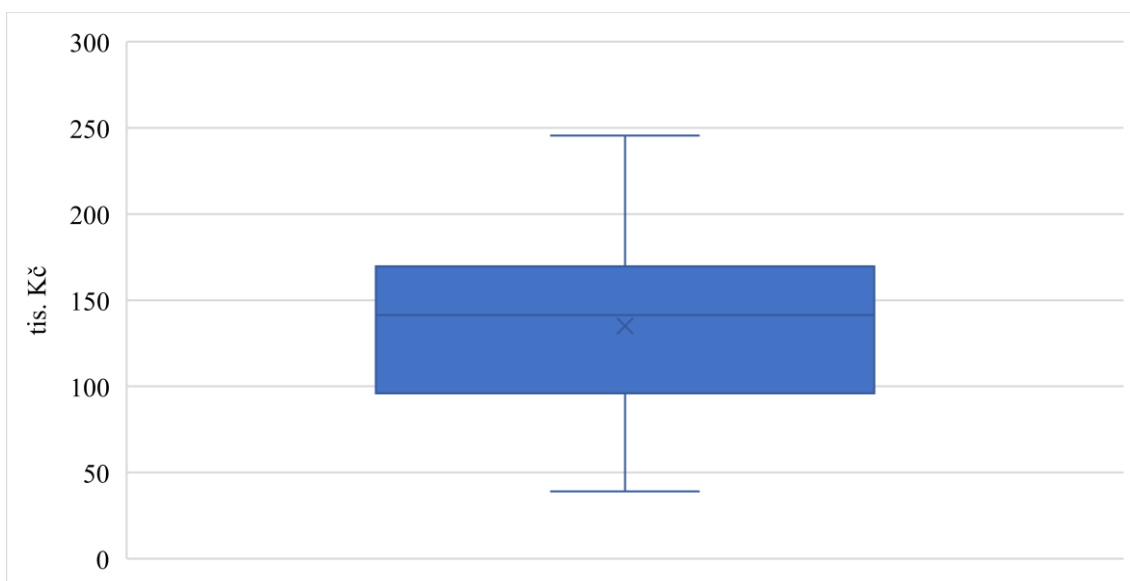
Graf 1: Vývoj indikátoru A u první skupiny obcí v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

V grafu 1 lze sledovat kolísavý vývoj ve všech sledovaných letech 2010 – 2019. Z první skupiny obcí má nejvyšší hodnotu majetku na obyvatele městys Dřevohostice, u které se hodnota majetku pohybovala mezi 192,64 tis. Kč a 177,10 tis. Kč na obyvatele, tato vysoká hodnota je způsobena významným zastoupením dlouhodobého hmotného majetku. U této obce je také nutné kladně hodnotit navyšování či pouze mírné snižování hodnoty majetku, tato kumulace je pro územní samosprávný celek velmi přínosná a žádoucí. Městys Hustopeče nad Bečvou v rámci sledovaných let zvýšil hodnotu majetku na obyvatele ze 148,81 tis. Kč v roce 2010 na hodnotu 194,75 tis. Kč na obyvatele v roce 2019. Hodnota v roce 2019 dosáhla maximální hodnoty napříč sledovanými městy a lze hovořit o správném nakládání s majetkem. Naopak nejnižší sledované hodnoty indikátoru A vykazují obce Brodek u Přerova, Dub nad Moravou a Drahany. Ovšem je nutné vyzdvihnout výrazný nárůst hodnoty majetku na obyvatele obce Brodek u Přerova v roce 2013, kdy se tato hodnota vyšplhala z 98,08 tis. Kč na obyvatele na 170,26 tis. Kč na obyvatele. Tento nárůst byl zapříčiněn investicemi do kanalizace a čistírny odpadních vod.

Graf 2: Vývoj indikátoru A u druhé skupiny obcí v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

Ve druhé skupině obcí lze také pozorovat kolísavý vývoj v čase, ovšem od roku 2016 povětšinou hodnota indikátoru A roste. Nejvyšších hodnot majetku přepočteného na obyvatele dosahují v roce 2019 obce Náměšř na Hané, Nezamyslice a Tišřín. U těchto městysů dosahuje hodnota ukazatele A v roce 2019 hodnot mezi 239,66 a 245,54 tis. Kč na obyvatele a od roku 2016 dochází ke kumulaci majetku. Naopak velmi nízké hodnoty ukazatele A vykazoval městyš Velký Újezd, kdy se hodnoty pohybovaly mezi 39,11 tis. Kč na obyvatele a 80,08 tis. Kč na obyvatele, příčinou těchto nízkých hodnot je nízká hodnota majetku a poměrně vysoký počet obyvatel.

Graf 3: Rozložení hodnot indikátoru A v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

V krabicovém grafu 3 lze sledovat, že indikátor A dosahoval svého maxima v hodnotě 245,54 tis. Kč na obyvatele, tato hodnota byla zaznamenána u městysu Náměšť na Hané. Minimální hodnota tohoto indikátoru je v 39,11 tis. Kč na obyvatele a jak již bylo zmíněno, tak byla zjištěna u městysu Velký Újezd. Dále je vidno, že střední polovina všech hodnot leží mezi 95,92 tis. Kč a 169,68 tis. Kč na obyvatele. Průměrná hodnota celkového majetku u sledovaných městysů je 134,99 tis. Kč na obyvatele. Medián všech hodnot majetku na obyvatele je 141,33 tis. Kč.

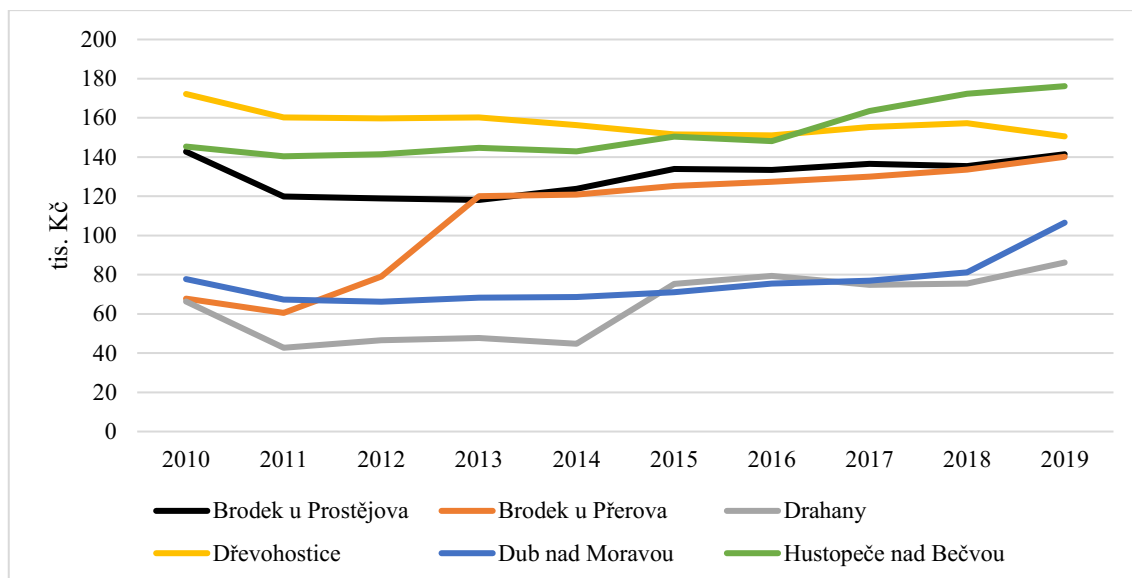
Tabulka 4: Průměrné hodnoty, pořadí a body přiřazené městysům na základě hodnocení indikátoru A (Vlastní zpracování)

Indikátor A	Průměr (v tis. Kč)	Pořadí	Body
Brodek u Prostějova	136,87	6	7
Brodek u Přerova	128,97	8	5
Drahany	80,09	11	2
Dřevohostice	182,82	2	11
Dub nad Moravou	87,19	10	3
Hustopeče nad Bečvou	160,91	5	8
Kralice na Hané	135,16	7	6
Náměšť na Hané	174,51	3	10
Nezamyslice	184,13	1	12
Protivanov	119,50	9	4
Tištín	174,19	4	9
Velký Újezd	55,56	12	1

V předchozí tabulce 4 jsou spočteny průměry indikátoru A v sledovaných letech 2010 – 2019 a poté jim bylo přiřazeno pořadí a počet bodů. Nejlepší hodnoty vykazoval městys Nezamyslice, a to v průměru 184,13 tis. Kč na obyvatele, s touto hodnotou získal městys 12 bodů, na chvostu se nachází Velký Újezd s průměrnou hodnotou majetku 55,56 tis. Kč na obyvatele a získává tak pouze 1 bod.

4.2 Zhodnocení majetkové efektivity dle indikátoru B

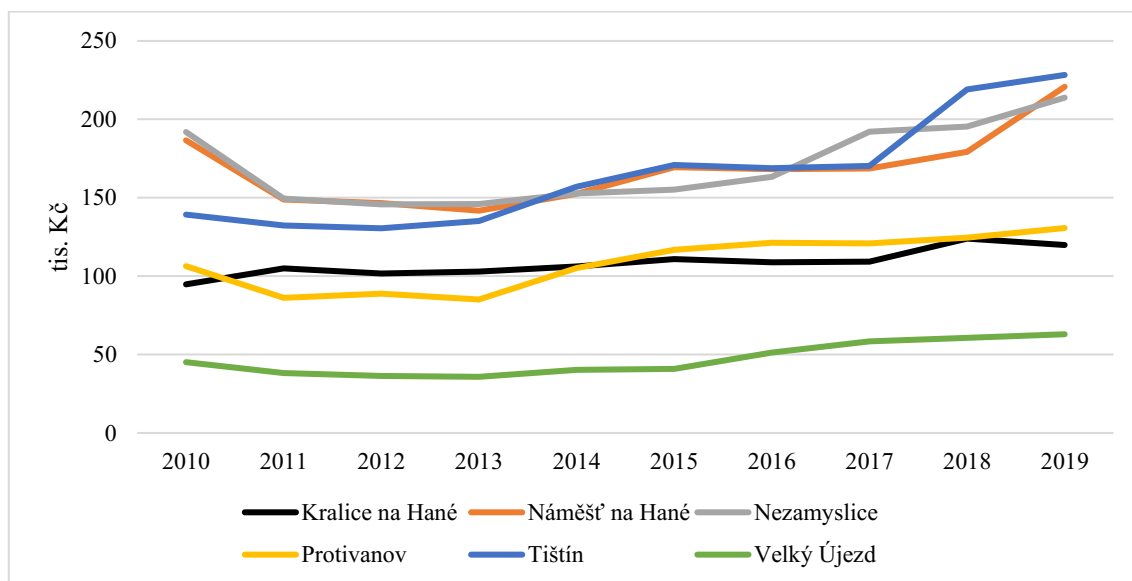
V této podkapitole bude analyzována majetková efektivita dle indikátoru B, který vyjadřuje hodnotu dlouhodobého majetku na jednoho obyvatele.

Graf 4: Vývoj indikátoru B u první skupiny obcí v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

Jak lze sledovat v grafu 4, tak z první skupiny obcí dosahuje nejvyšších hodnot v prvních šesti letech, a tedy v letech 2010 – 2016 městys Dřevohostice. V roce 2010 připadalo 172,19 tis. Kč dlouhodobého majetku na obyvatele, ovšem hodnota tohoto indikátoru poklesla a v roce 2019 nabýval hodnoty 150,58 tis. Kč na obyvatele. Od roku 2017 do roku 2019 vykazoval městys Hustopeče nad Bečvou nejvyšší hodnotu z první skupiny sledovaných městysů, vrcholu dosáhl v roce 2019, kdy hodnota dlouhodobého majetku připadajícího na jednoho obyvatele byla 176,19 tis. Kč. Indikátor B u obce Brodek u Prostějova nejprve v letech 2010 – 2013 vykazoval klesající tendenci, poté od roku 2013 do 2019 rostl, a to z 118,14 tis. Kč na obyvatele v roce 2013 až na 141,47 tis. Kč na obyvatele v roce 2019, tento nárůst byl způsoben investicí do výstavby splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod v hodnotě necelých 150 mil. Kč. U městysu Brodek u Přerova nejprve od roku 2010 do roku 2011 indikátor B poklesl, ovšem od roku 2011 až do konce sledovaného období vykazoval vzrůstající trend. Výrazný růst je na grafu 4 zaznamenán v roce 2013, kdy, jak již bylo zmíněno, došlo k výstavbě splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod. U obce Dub nad Moravou indikátor B také nejprve poklesl a poté od roku 2013 z 68,37 tis. Kč na obyvatele narůstal až do roku 2019 na 106,54 tis. Kč na obyvatele. U městysu Drahaný měl indikátor B kolísající vývoj, ovšem při pohledu na hodnotu v roce 2010, kdy nabýval hodnoty 66,38 tis. Kč na obyvatele a na konec zkoumaných let s hodnotou 86,21 tis. Kč na obyvatele lze v konečném důsledku vyhodnotit jako kumulaci dlouhodobého hmotného majetku. Na nejnižší hodnotu klesl indikátor B u obce Drahaný v roce 2011, kdy vykazoval hodnotu

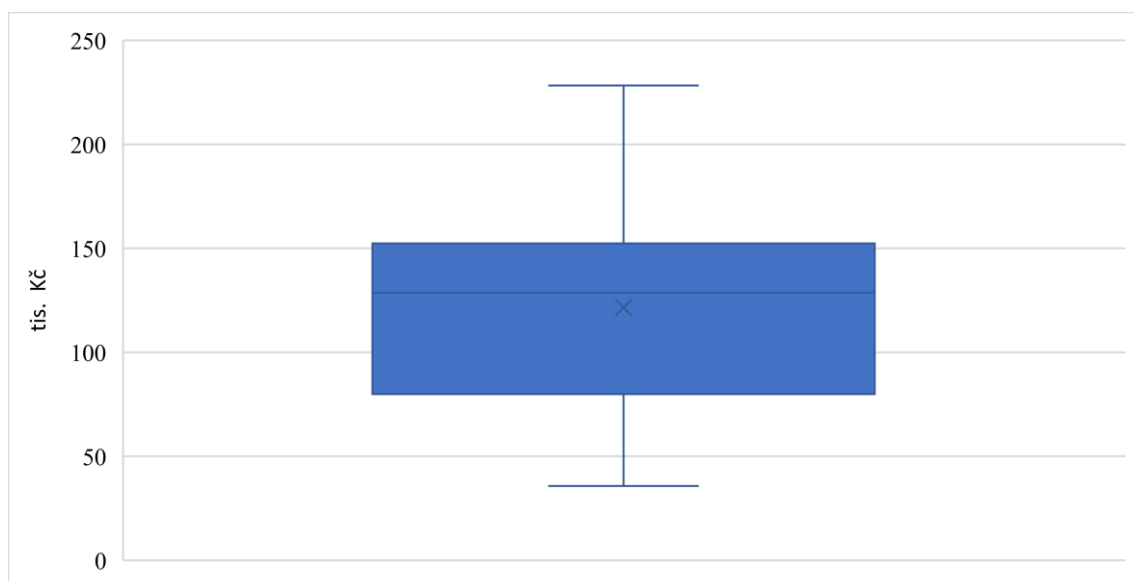
42,73 tis. Kč na obyvatele, tato hodnota je také nejnižší z celé první skupiny obcí v průběhu všech sledovaných let.

Graf 5: Vývoj indikátoru B u druhé skupiny obcí v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

Jak lze sledovat v grafu 5 u druhé skupiny obcí v letech 2010 – 2019, tak nejvyšších hodnot dosahují obce Nezamyslice, Náměšť na Hané a Tištin. Na počátku sledovaných let vykazoval nejvyšší hodnotu s dlouhodobým hmotným majetkem 191,97 tis. Kč městyš Nezamyslice, který do roku 2013 klesal až na hodnotu 145,89 tis. Kč, ovšem poté nastal růst až do roku 2019, kdy dosáhl vrcholu, a to 213,81 tis. Kč dlouhodobého hmotného majetku na obyvatele, tento nárůst byl zapříčiněn investicemi do rekonstrukce fasády a zateplení nákupního střediska, rekonstrukce pomníku a chodníku v obci. Náměšť na Hané měla na počátku sledovaných let indikátor B ve výši 186,55 tis. Kč, poté do roku 2013 klesal až do hodnoty 141,76 tis. Kč na obyvatele. Následně opět rostl, v roce 2018 bylo důvodem zvýšení dlouhodobého hmotného majetku rekonstrukce hasičské zbrojnice a nákup varovného a informačního protipovodňového systému a v roce 2019 vystoupal až do hodnoty 220,77 tis. Kč na obyvatele. Příčinou tohoto výrazného nárůstu v roce 2019 bylo vybudování vodovodního řádu společně s přípojkami v ulici, kde nebyly rozvody vody a také obec vystavěla enviromentální učebnu pro zdejší základní školu. U obce Tištin se indikátor B pohyboval mezi 130,52 tis. Kč až 228,30 tis. Kč v průběhu sledovaných let, na nejnižší hodnotu spadl v roce 2010 a na nejvyšší hodnotu vystoupal v roce 2019. Rostoucí tendence indikátoru B byla v průběhu sledovaných let způsobena rozsáhlými investicemi, a to do rekonstrukce sokolovny a komunitního centra. U obce Protivanov lze také sledovat do roku 2013

proměnlivý vývoj indikátoru B, ovšem od roku 2014 indikátor zpravidla stoupal, svého vrcholu dosáhl posledním sledovaném roce, a tedy v roce 2019, kdy se dostal do hodnoty 130,68 tis. Kč na osobu. Obec Protivanov se snaží hospodárně starat o majetek a rozvíjet jej, o čemž hovoří také to, že revitalizovala víceúčelový dům. Indikátor B u městyse Kralice na Hané v průběhu sledovaných let 2010-2019 kolísal, ovšem lze zhodnotit, že v dlouhodobém horizontu 10 let vzrostl z 94,78 tis. Kč na obyvatele na 130,68 tis. Kč, tedy stoupl o 37,88 %. Městys Velký Újezd vykazoval ve všech zkoumaných letech nejnižší hodnoty indikátoru B, v průměru za všechny sledované roky nabýval hodnoty 46,98 tis. Kč dlouhodobého hmotného majetku na obyvatele.

Graf 6: Rozložení hodnot indikátoru B v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

V grafu 6 lze pozorovat rozložení všech vypočtených hodnot indikátoru B, tedy výsledné hodnoty první i druhé skupiny obcí. Medián dlouhodobého hmotného majetku obcí na obyvatele je 128,70 tis. Kč. Rozpětí hodnot indikátoru B je od 35,79 do 228,30 tis. Kč na obyvatele. Aritmetický průměr všech hodnot je 121,56 tis. Kč dlouhodobého majetku na obyvatele ve všech sledovaných městysích. Také lze konstatovat, že hodnoty dolního a horního kvartilu, tedy střední polovina všech hodnot dlouhodobého hmotného majetku se nachází mezi 79,87 tis. Kč na obyvatele a 152,32 tis. Kč na obyvatele.

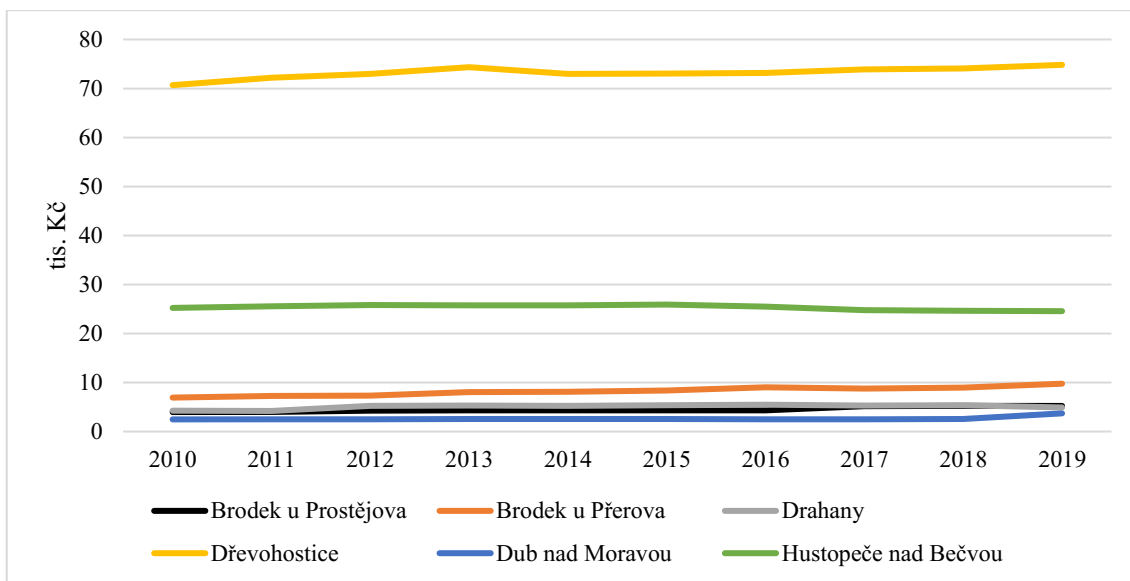
Tabulka 5: Průměrné hodnoty, pořadí a body přiřazené městysům na základě hodnocení indikátoru B (Vlastní zpracování)

Indikátor B	Průměr (v tis. Kč)	Pořadí	Body
Brodek u Prostějova	130,44	6	7
Brodek u Přerova	110,48	7	6
Drahany	63,95	11	2
Dřevohostice	157,44	4	9
Dub nad Moravou	75,95	10	3
Hustopeče nad Bečvou	152,52	5	8
Kralice na Hané	108,31	9	4
Náměšť na Hané	168,27	2	11
Nezamyslice	170,58	1	12
Protivanov	108,59	8	5
Tištín	165,17	3	10
Velký Újezd	46,98	12	1

Jak lze vidět v tabulce 5, nejvyššího průměru dlouhodobého hmotného majetku dosáhl městys Nezamyslice s hodnotou 170,58 tis. Kč na obyvatele a získal tak maximum, a tedy 12 bodů. Na druhém místě s průměrem dlouhodobého majetku 168,27 tis. Kč se nachází městys Náměšť na Hané, která získala 11 bodů. Nejnižší průměrné hodnoty dosáhl městys Velký Újezd, kde dosahoval indikátor B průměrné hodnoty 46,98 tis. Kč na obyvatele, čímž se řadí na poslední místo a dosáhl pouze jednoho bodu.

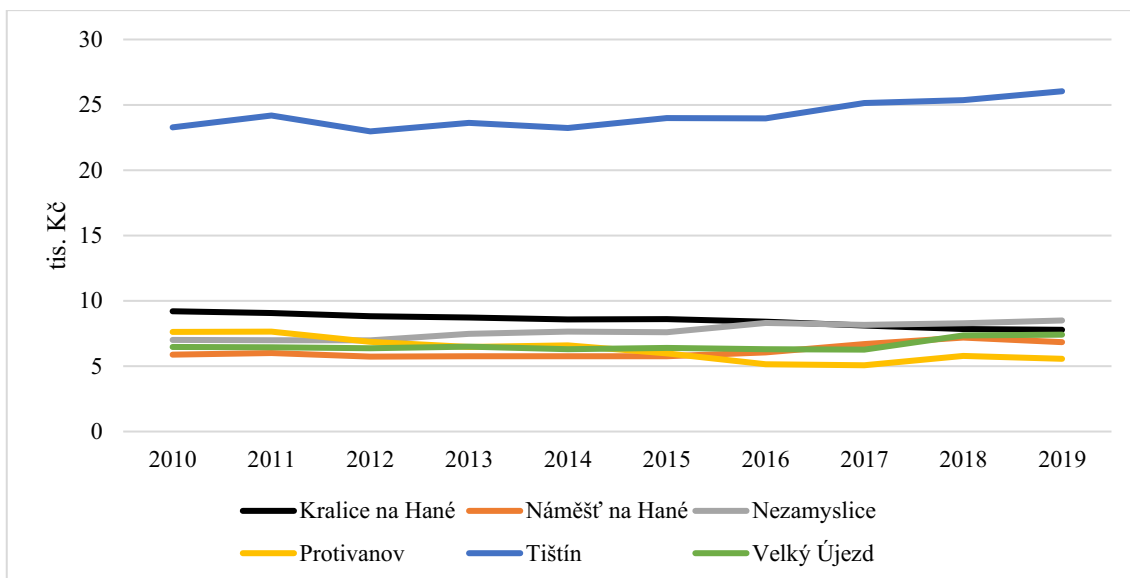
4.3 Zhodnocení majetkové efektivity dle indikátoru C

V této podkapitole bude analyzována majetková efektivita dle indikátoru C, který vyjadřuje hodnotu pozemků na jednoho obyvatele.

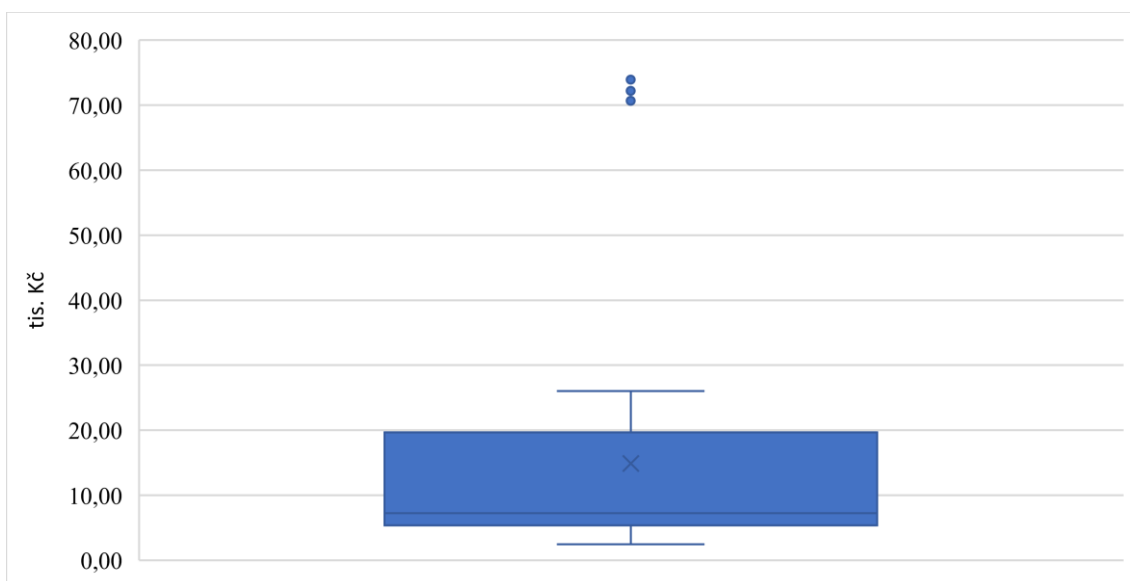
Graf 7: Vývoj indikátoru C u první skupiny obcí v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

V grafu 7 lze sledovat, že indikátor C měl u první skupiny obcí zpravidla konstantní tendence, nedocházelo k výraznějším nárůstům, či poklesům, tedy lze konstatovat, že obce výrazně nenakupovaly a neprodávaly svůj majetek, jež mají ve formě pozemků. Ovšem výrazně nejvyšších hodnot indikátoru C je dosaženo u městysu Dřevohostice, kde připadaly pozemky ve výši od 70,68 tis. Kč do 74,82 tis. Kč na obyvatele, což hovoří o tom, že městys Dřevohostice je vlastníkem velkého množství pozemků na území obce. Z první skupiny městysů je na druhém místě v hodnotě pozemků na jednoho obyvatele obec Hustopeče nad Bečvou, u které se ovšem indikátor C pohyboval v průměru ve výši 25,36 tis. Kč, což je více než polovinu méně než již zmiňovaný městys Dřevohostice. Městys, který vykazoval nejnižší hodnoty sledovaného indikátoru C byl městys Dub nad Moravou, u něj se pozemky nacházely v hodnotách mezi 2,48 tis. Kč a 3,7 tis. Kč na obyvatele ve všech zkoumaných letech 2010 – 2019.

Graf 8: Vývoj indikátoru C u druhé skupiny obcí v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

U druhé skupiny obcí lze pozorovat, že indikátor C taktéž výrazně nekolísá, tedy nedocházelo k výraznému prodeji či nákupu pozemků. U městysu Tištín dosahoval nejvyšších hodnot, v roce 2012 klesly pozemky na nejnižší hodnotu v průběhu sledovaných let, a to na 22,97 tis. Kč na obyvatele, naopak nejvyšší hodnota byla zpozorována v roce 2019, kdy již pozemky na obyvatele byly ve výši 26,04 tis. Kč. Městysy Kralice na Hané, Náměšť na Hané, Nezamyslice, Protivanov a Velký Újezd vykazovaly podobné hodnoty indikátoru C, ten se u všech pohyboval mezi 5,07 tis. Kč a 9,20 tis. Kč na obyvatele.

Graf 9: Rozložení hodnot indikátoru C v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

V grafu 9 jsou zaznamenány všechny hodnoty indikátoru C v letech 2010 – 2019. Medián pozemků na jednoho obyvatele je 7,22 tis. Kč. Průměrná hodnota pozemků na obyvatele je ve sledovaných letech 14,87 tis. Kč. Minimální hodnota indikátoru C byla 2,48 tis. Kč na obyvatele a nacházela se u obce Dub nad Moravou, naopak maximální hodnota pozemků ve výši 74,82 tis. Kč na obyvatele byla zpozorována u městysu Dřevohostice. V box plotu 9 lze také pozorovat šest odlehlých hodnot, které ovšem splývají kvůli rozsahu osy Y do tří bodů. Jde o hodnoty, které jsou netypické a nezapadají do souboru dat a jsou tedy nezvykle vzdáleny od ostatních pozorovaných hodnot. Tyto hodnoty jsou v ve výši 74,82 tis. Kč, 74,38 tis. Kč, 73,91 tis. Kč, 72,96 tis. Kč, 72,17 tis. Kč a 70,68 tis. Kč na obyvatele, všechny tyto hodnoty byly zjištěny u městysu Dřevohostice, u kterého byl indikátor C výrazně vyšší než u ostatních sledovaných obcí.

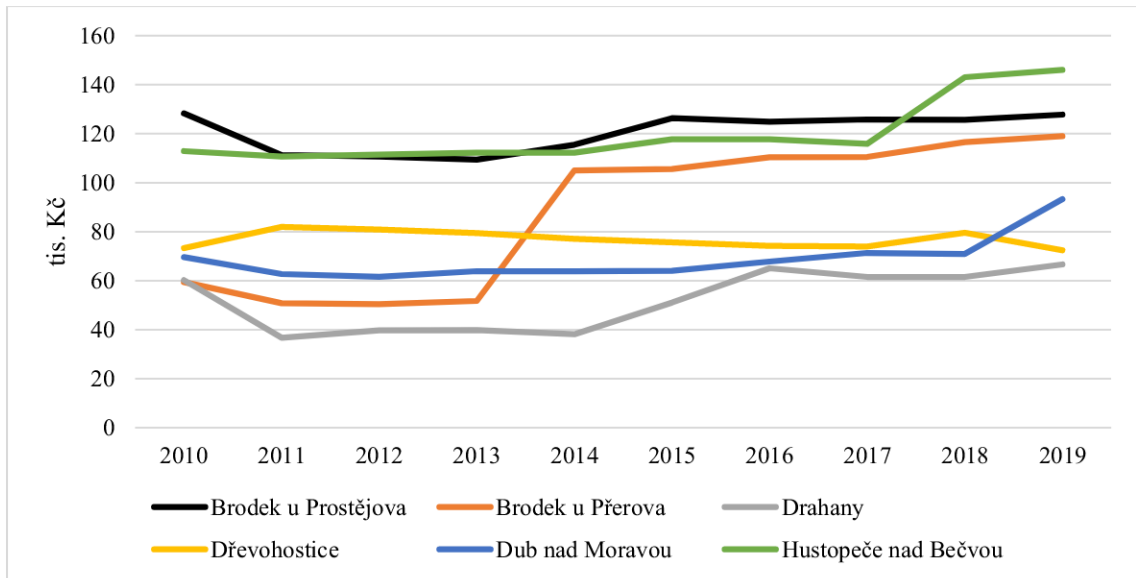
Tabulka 6: Průměrné hodnoty, pořadí a body přiřazené městysům na základě hodnocení indikátoru C (Vlastní zpracování)

Indikátor C	Průměr (v tis. Kč)	Pořadí	Body
Brodek u Prostějova	4,52	11	2
Brodek u Přerova	8,25	5	8
Drahany	5,06	10	3
Dřevohostice	73,23	1	12
Dub nad Moravou	2,64	12	1
Hustopeče nad Bečvou	25,36	2	11
Kralice na Hané	8,51	4	9
Náměšť na Hané	6,17	9	4
Nezamyslice	7,69	6	7
Protivanov	6,27	8	5
Tištín	24,18	3	10
Velký Újezd	6,58	7	6

V tabulce 6 jsou zachyceny průměrné hodnoty indikátoru C ve sledovaných letech, na jejichž základě je městysům přiřazeno pořadí a počet bodů. Nejvyšší průměrné hodnoty pozemků na osobu dosáhla obec Dřevohostice, kdy průměrná hodnota nabývala výše 73,23 tis. Kč na obyvatele, čímž si vysloužil městys první místo, a tedy 12 bodů. Na druhém místě se nacházela obec Hustopeče nad Bečvou s průměrnou hodnotou 25,36 tis. Kč pozemků na obyvatele. Lze tedy sledovat, že rozdíl ve výši pozemků na obyvatele mezi první a druhou příčkou je výrazný rozdíl. Na konci stupnice se s průměrnou hodnotou 2,64 tis. Kč pozemků na obyvatele umístil městys Dub nad Moravou, a tím nabyl pouze 1 bod.

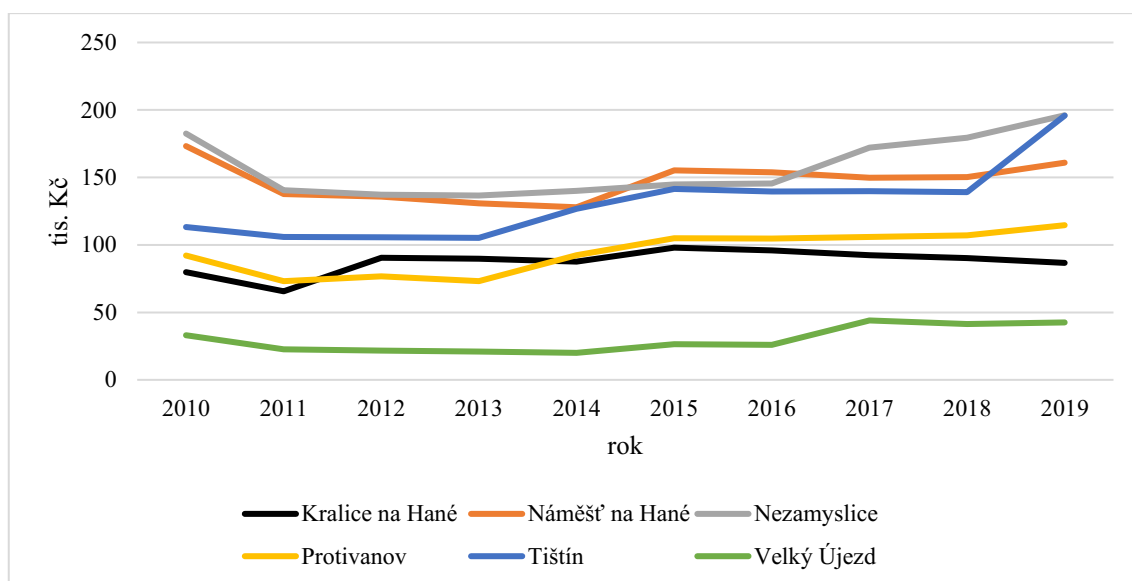
4.4 Zhodnocení majetkové efektivity dle indikátoru D

V této podkapitole bude zhodnocena majetková efektivita dle indikátoru D, jež představuje hodnotu staveb na jednoho obyvatele.

Graf 10: Vývoj indikátoru D u první skupiny obcí v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

V grafu 10 lze sledovat kolísavý vývoj indikátoru D u první skupiny sledovaných městysů. V prvním zkoumaném roce, byla nejvyšší hodnota staveb na obyvatele, a tedy 128,29 tis. Kč na obyvatele pozorována u městysu Brodek u Prostějova, ovšem v průběhu let, byla nejvyšší hodnota indikátoru D obce Brodek u Prostějova čtyřikrát převyšena hodnotou staveb na obyvatele městysu Hustopeče nad Bečvou. V roce 2019 nabýval indikátor D nejvyšší hodnotu u obce Hustopeče nad Bečvou, což bylo způsobeno investicemi do rekonstrukce zámku, která se projevila v hodnotě staveb. Nejnižší hodnoty indikátoru D byly zaznamenány u městysu Drahaný, u kterého se hodnota staveb na obyvatele pohybovala mezi 36,73 tis. Kč na obyvatele a 66,62 tis. Kč na obyvatele.

Graf 11: Vývoj indikátoru D u druhé skupiny obcí v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

V grafu 11 lze sledovat kolísavou tendenci vývoje indikátoru D v letech 2010 – 2019. Na počátku i na konci zkoumaného období nabýval indikátor D nejvyšší hodnoty u městyse Nezamyslice, tento městys zvyšoval hodnotu staveb na obyvatele investicemi do rekonstrukce zateplení a fasády nákupního střediska. Výrazný nárůst hodnoty staveb na obyvatele lze zaznamenat u městyse Tištin, u kterého připadaly stavby v hodnotě 113,12 tis. Kč na obyvatele v roce 2010 a v roce 2019 připadaly stavby ve výši 195,79 tis. Kč na obyvatele. Tedy lze konstatovat, že v městyse Tištin dochází ke zvyšování hodnoty staveb, tedy k rozvoji majetku, o čemž svědčí investice do sokolovny a komunitního centra. Nejnižší hodnoty indikátoru D byly zpozorovány u městyse Velký Újezd, kde připadalo v průměru pouze 29,86 tis. Kč staveb na obyvatele, ovšem i u tohoto městyse se hodnota staveb na obyvatele od roku 2016 pouze zvyšovala, příčinou rozvoje byly investice do vybudování sociálního bydlení a rekonstrukce mateřské školy

Graf 12: Rozložení hodnot indikátoru D v letech 2010 – 2019 (Vlastní zpracování)

V krabicovém grafu 12 lze sledovat rozložení všech vypočtených hodnot indikátoru D, a to jak první skupiny obcí, tak i druhé skupiny obcí, v letech 2010 – 2019. Hodnota staveb se v průběhu zkoumaného období u sledovaných městysů se pohybovala mezi 20 tis. Kč a 196,03 tis. Kč. Průměrná hodnota staveb, která připadala na obyvatele byla 97,87 tis. Kč a medián byl 104,80 tis. Kč na obyvatele. Dále lze konstatovat, že střední polovina všech hodnot leží mezi 66,94 tis. Kč a 126,71 tis. Kč staveb na obyvatele.

Tabulka 7: Průměrné hodnoty, pořadí a body přiřazené městysům na základě hodnocení indikátoru D (Vlastní zpracování)

Indikátor D	Průměr (v tis. Kč)	Pořadí	Body
Brodek u Prostějova	120,56	4	9
Brodek u Přerova	87,94	7	6
Drahany	52,06	11	2
Dřevohostice	76,83	9	4
Dub nad Moravou	68,90	10	3
Hustopeče nad Bečvou	119,98	5	8
Kralice na Hané	87,63	8	5
Náměšť na Hané	147,53	2	11
Nezamyslice	157,43	1	12
Protivanov	94,44	6	7
Tištín	131,24	3	10
Velký Újezd	29,86	12	1

Při pohledu na tabulku 7 zachycující indikátor D lze hodnotit, že nejlépe si vedl městyš Nezamyslice, u kterého v průběhu sledovaných let připadaly stavby ve výši

157,43 tis. Kč na obyvatele, čímž zabral první místo a tedy 12 bodů. Druhé místo zabírá městys Náměšť na Hané s průměrnou hodnotou staveb 147,53 tis. Kč na obyvatele, a tedy obdržel 11 bodů. Na konci pořadí se nachází městys Velký Újezd, u kterého připadaly stavby v průměru ve výši 29,86 tis. Kč na obyvatele, tedy získal poslední místo a pouze 1 bod.

4.5 Zhodnocení výsledků majetkové efektivity

V této podkapitole bude zhodnocena majetková efektivita dle získaných bodů na základě dosažených výsledků jednotlivých indikátorů. Maximální počet bodů, který mohl vítězný městys získat bylo 48 bodů.

Tabulka 8: Souhrnné zhodnocení majetkové efektivity městysů v letech 2010 - 2019 (Vlastní zpracování)

	Indikátor A (počet bodů)	Indikátor B (počet bodů)	Indikátor C (počet bodů)	Indikátor D (počet bodů)	Celkem bodů	Pořadí
Brodek u Prostějova	7	7	2	9	25	6-7
Brodek u Přerova	5	6	8	6	25	6-7
Drahany	2	2	3	2	9	11-12
Dřevohostice	11	9	12	4	36	3-4
Dub nad Moravou	3	3	1	3	10	10
Hustopeče nad Bečvou	8	8	11	8	35	5
Kralice na Hané	6	4	9	5	24	8
Náměšť na Hané	10	11	4	11	36	3-4
Nezamyslice	12	12	7	12	43	1
Protivanov	4	5	5	7	21	9
Tištín	9	10	10	10	39	2
Velký Újezd	1	1	6	1	9	11-12

Při pohledu na tabulku 8 lze konstatovat, že nejvyšší možný počet bodů (48) nezískal ani jeden ze sledovaných městysů, protože žádný městys nedosáhl nejvyšší hodnoty u všech indikátorů majetkové efektivity. Nejlépe ze všech zkoumaných městysů si při hodnocení pomocí vybraných indikátorů vedl městys Nezamyslice, který se s celkovým počtem 43 bodů umístil na první příčce. Tento městys získal třikrát první místo, tedy dosáhl nejvyšších hodnot u indikátoru A, B a D a lze u něj hovořit o efektivním nakládání s majetkem. V těsném závěsu se nachází obec Tištín s celkovým počtem 39 bodů, čímž zastává druhé místo v celkovém pořadí, tento městys vykazoval stabilně příznivé výsledky ve všech vypočtených ukazatelích. O třetí příčku se dělí obce Dřevohostice a Náměšť na Hané, které získaly shodně 36 bodů. Obě ze zmíněných obcí nabyly

jedenkrát pouze 4 body, a to městys Dřevohostice u indikátoru D a městys Náměšť na Hané u indikátoru C. Městys Dřevohostice má nízký podíl staveb na obyvatele a městys Náměšť na Hané disponuje nízkým zastoupením pozemků na obyvatele. S 35 body se nachází městys Hustopeče nad Bečvou na pátém místě. Šesté místo při hodnocení majetkové efektivity vybraných městysů zabírají dva městysy s celkovým počtem 25 bodů, a tedy Brodek u Prostějova a Brodek u Přerova. Dále na osmém místě se nachází městys Kralice na Hané s celkovým počtem 24 bodů, dále se s 21 body umístil městys Protivanov. Poslední tři místa jsou již s větším bodovým rozdílem. Desáté místo obsadil městys Dub nad Moravou, který získal celkem pouze 10 bodů a dosahoval nejnižší hodnoty pozemků na obyvatele ve srovnání ostatních sledovaných městysů. O poslední příčky se dělí s 9 body městysy Drahaný a Velký Újezd.

Tabulka 9: Relativní změna sledovaných indikátorů v letech 2010/2019 (Vlastní zpracování)

Relativní změna 2010/2019 (v %)	Indikátor A	Indikátor B	Indikátor C	Indikátor D
Brodek u Prostějova	9,99	-0,91	31,30	-0,38
Brodek u Přerova	100,07	106,95	40,92	99,98
Drahaný	5,12	29,86	15,61	10,55
Dřevohostice	-0,74	-12,55	5,86	-1,23
Dub nad Moravou	46,38	37,05	49,57	34,01
Hustopeče nad Bečvou	30,87	21,14	-2,69	29,42
Kralice na Hané	29,56	26,48	-15,42	8,78
Náměšť na Hané	28,92	18,34	16,05	-7,12
Nezamyslice	20,24	11,38	21,30	7,43
Protivanov	22,37	22,87	-26,94	24,32
Tištín	71,00	63,84	11,89	73,08
Velký Újezd	65,92	39,24	14,48	29,18

V tabulce 9 je zaznamenána relativní změna sledovaných ukazatelů v letech 2010/2019, tato změna je zkoumána, protože je požadované, aby indikátory v čase rostly, tedy aby se kumuloval majetek, dlouhodobý hmotný majetek, pozemky a stavby.

Indikátor A, tedy hodnota majetku na obyvatele stoupla nejvíce u městysu Brodek u Přerova, a to o 100,07 %, což značí, že městys rozšiřuje svůj majetek. Naopak jediné snížení majetku bylo zaznamenáno u obce Dřevohostice. Tato hodnota není příznivá, protože z dlouhodobého hlediska je žádoucí, aby hodnota majetku na obyvatele u zkoumaného vzorku městysů ve všech sledovaných letech rostla.

Další z analyzovaných indikátorů, tedy indikátor B, který zachycuje hodnotu dlouhodobého hmotného majetku na obyvatele u většiny městysů stoupá. Největší nárůst,

o 106,95 %, v průběhu sledovaných let je zachycen u městysu Brodek u Přerova, u něhož byl tento pozitivní vývoj zapříčiněn výstavbou kanalizace a čistírny odpadních vod. Naopak úpadek lze zaznamenat u městysů Brodek u Prostějova a Dřevohostice, z tohoto lze dedukovat, že městyse nejspíše prodaly část dlouhodobého hmotného majetku, např. pozemky, stavby, hmotné věci.

K výraznému rozvoji indikátoru C došlo u městysu Dub nad Moravou, tento ukazatel vzrostl o 49,57 % v roce 2019 na rozdíl od roku 2010, což je velmi pozitivní změna, jež je způsobena nákupem pozemků v katastru obce. Vývoj ukazatele C u městysů Hustopeče nad Bečvou, Kralice na Hané a Protivanov již není žádoucí, protože měl z dlouhodobého klesající tendenci a relativní změna v letech 2010/2019 byla záporná.

Při pohledu na relativní změnu v letech 2010/2019 lze sledovat pozitivní vývoj ukazatele D, tedy nárůst hodnoty staveb na obyvatele u téměř všech městysů. Nejvýraznější procentuální změna byla zaznamenána u městysu Brodek u Přerova, kde v roce 2019 stoupl ukazatel o 99,98 % oproti roku 2010, což hovoří o kumulaci majetku a efektivním zacházení. Na druhou stranu záporné hodnoty lze vidět u městysů Brodek u Prostějova, Dřevohostice a Náměšť na Hané.

5 Závěr

Pro správné fungování místní samosprávy je nutné, aby obec vlastnila dostatek finančních prostředků, ale také dalších forem majetku. Možností, jak zlepšit ekonomickou situaci obce je lepší hospodaření s majetkem. Toto nakládání s majetkem musí být v souladu s 3E, tedy musí být hospodárné, účelné a efektivní. Municipality je povinna pečovat o zachování svého majetku a rozvíjet jej, musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením a také před zneužitím.

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit majetkovou efektivitu městysů v Olomouckém kraji v letech 2010 – 2019. K naplnění hlavního cíle byly využity čtyři indikátory, mezi které patří hodnota majetku na jednoho obyvatele, hodnota dlouhodobého majetku na jednoho obyvatele, hodnota pozemků na jednoho obyvatele a hodnota staveb na jednoho obyvatele.

Před provedením samotné analýzy bylo žádoucí nejprve definovat základní pojmy, které se v diplomové práci objevují, jednalo se o pojmy jako je veřejná správa, obec, financování územní samosprávy, majetek obcí a podobně.

V další části, tedy v metodologii, byly uvedeny metody, které se využívají pro hodnocení efektivit a také stěžejní metoda pro hodnocení majetkové efektivit. Potom zde byly vymezeny cíle práce, a to jak hlavní cíl, tak i čtyři dílčí cíle. V neposlední řadě byl vymezen a charakterizován vzorek obcí, na němž bude analýza provedena.

Následovala poslední část, jež byla zaměřena na samotnou analýzu, která využívala především data z účetních závěrek vybraných obcí. Z provedené analýzy, která byla založena na využití čtyř indikátorů majetkové efektivit v letech 2010 – 2019 bylo zjištěno, že všechny městyse nakládají se svým majetkem efektivně. Při vzájemném porovnání vybraných ukazatelů majetkové efektivit u všech zkoumaných obcí bylo zjištěno, že nejlepších výsledků indikátoru A, vykazoval městys Nezamyslice. Tento městys rozvíjel svůj majetek, a to rekonstrukcí fasády nákupního střediska, chodníku a pomníku v obci. Nejméně majetku připadalo na obyvatele v obci Velký Újezd, ovšem z dlouhodobého hlediska hodnota indikátoru A narostla, takže docházelo ke kumulaci majetku, což je žádoucí. Indikátor B, jež představuje hodnotu dlouhodobého hmotného majetku na obyvatele byl nejvyšší taktéž u městysu Nezamyslice. Ovšem v závěsu za Nezamyslicemi nezaostával ani městys Náměš' na Hané, kde byla hodnota dlouhodobého hmotného majetku rozvíjena rekonstrukcí hasičské zbrojnice, zakoupením varovného a informačního protipovodňového systému, výstavbou nového vodovodního řádu

a přípojek. Při pohledu na indikátor C, tedy na hodnotu pozemků na obyvatele, lze konstatovat nejefektivnější hodnoty u obce Dřevohostice, naopak nejnižší hodnoty indikátoru C byly vypočteny u obce Dub nad Moravou, ovšem ani tento výsledek neznáčí problém, protože z dlouhodobého hlediska hodnota pozemků na obyvatele v průběhu zkoumaného období rostla. Hodnota staveb na obyvatele, tedy indikátor D dosahoval nejpriznivější hodnoty u Nezamyslice, kde, jak již bylo zmíněno, byly prováděny rozsáhlé investice do budov ve vlastnictví obce. Z této analýzy vyplynulo, že při vzájemném porovnání výběrového souboru dosáhl nejlepších hodnot městys Nezamyslice, na druhém místě se nacházel městys Tištin, o třetí místo se dělily městysy Dřevohostice a Náměšť na Hané.

Z provedené analýzy vyplynulo, že všechny sledované městysy hospodaří se svým majetkem efektivně, protože mají vybudovanou majetkovou základnu. I když některé výstupy šetření se na první pohled zdály jako nežádoucí a nízké, tak ve druhé části analýzy, kdy byla zkoumána relativní změna hodnoty majetku na obyvatele v letech 2010/2019 se ukázalo, že majetek celého výběrového vzorku byl zpravidla v dlouhodobém období kumulován a rostl. Výjimkou byl městys Dřevohostice, kde byl zaznamenán pokles indikátoru A, indikátoru B a indikátoru C, ovšem i přes to lze hospodaření obce s majetkem považovat za efektivní, protože majetková základna je stále rozsáhlá. Závěrem je tedy nezbytné konstatovat, že městysy majetek drží, rozvíjí jej, což je významné pro všechny municipalitty, a tedy díky dlouhodobému majetku můžou obce získávat další příjmy do rozpočtu, a to prostřednictvím příjmů z pronájmu, zapůjčení za úplatu, prodeje, ale také může obec majetkem ručit.

Seznam použité literatury

BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.

Brodek u Prostějova [online], 2021. [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.brodek.cz/>

Brodek u Přerova [online], © 2000-2021. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.brodekuprerova.cz/>

Deník veřejné správy [online], 2021. Praha: Triada, spol. s r. o. [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/>

Drahany [online], 2021. [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.drahany.com/>

Dřevohostice [online], 2021. [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.drevohostice.cz/>

Dub nad Moravou [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.dubnadmoravou.cz/>

DVOŘÁK, Pavel, 2008. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-075-1.

FARVACQUE-VITKOVIC, Catherine a Mihaly KOPANYI, 2014. *Municipal Finances: A Handbook for Local Governments* [online]. Washington D.C.: The World Bank [cit. 2020-10-17]. ISBN 978-0-8213-9914-9. Dostupné z: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/18725>

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAAYTOVÁ, 2010. *Veřejné finance*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-497-0.

HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, 2010. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-263-9.

Hustopeče nad Bečvou [online], 2021. [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.ihustopece.cz/>

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd.* Praha: Grada. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.

Kralice na Hané [online], 2021. [cit. 2021-03-01]. Dostupné z: <https://www.kralicenahane.cz/>

KRUNTORÁDOVÁ, Ilona, 2015. *Politické aspekty financování českých měst.* Vydání první. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2744-1.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2009. *Veřejné finance.* Druhé, aktualizované a rozšířené. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7204-618-8.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe.* 1. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7204-861-8.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi.* První vydání. Praha: Grada Publishing. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5561-8.

MÁČE, Miroslav, 2018. *Manažerské účetnictví veřejného sektoru.* První vydání. Praha: Grada. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-2003-1.

MARKOVÁ, Hana, 2008. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků.* 1. Praha: Univerzita Karlova, Právnická fakulta. ISBN 978-80-87146-08-8.

MELECKÝ, Lukáš a Michaela STANÍČKOVÁ, 2015. *Soudržnost a konkurenceschopnost vybraných zemí a regionů Evropské unie.* 1. vydání. Ostrava: VŠB-TU Ostrava. ISBN 978-80-248-3838-0.

Monitor: kompletní přehled veřejných financí [online], 2021. Praha: Ministerstvo financí České republiky [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Náměšť na Hané [online], 2021. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.namestnahane.cz/>

Nezamyslice [online], 2021. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.nezamyslice.cz/>

OCHRANA, František, Milan Jan PŮČEK a David ŠPAČEK, 2015. *Veřejná správa*. Brno.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Petr TOTH, 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-209-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-351-5.

Portál územního plánování [online], 2002-2020. Praha: Ústav územního rozvoje [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/>

PROKŮPKOVÁ, Danuše a Michal SVOBODA, 2014. *Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-522-1.

Protivanov [online], 2021. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.protivanov.com/>

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

RŮČKOVÁ, Petra, 2019. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing. Finanční řízení. ISBN 978-80-271-2028-4.

SEKNIČKOVÁ, Jana, 2013. *Vícekritériální hodnocení variant*. Praha. Dostupné také z: https://is.muni.cz/el/1456/jaro2013/MKV_VZVP/um/33149329/Studijni_text_metody_vicekriterialniho_rozhodovani.pdf

Státní správa: Pomocník mezi paragrafy [online], 2021. Praha [cit. 2021-02-16]. Dostupné z: <https://statni-sprava.inform.cz/>

Tištín [online], 2021. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.tistin.cz/>

TŘÍSKA, Tomáš, 2018. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*. Praha: Ministerstvo vnitra.

Úvod do regionálních věd a veřejné správy, 2008. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-086-4.

Velký Újezd [online], 2021. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://www.velkyujezd.cz/>

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava, 2019. *Finanční hospodaření obce a jeho přezkoumávání: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. ISBN 978-80-7616-052-1.

VRABKOVÁ, Iveta, 2016. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU. ISBN 9788024839882.

Zákon č. 128/2000 Sb.: zákon o obcích, 2000. In: . Praha: Parlament ČR. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ZEMAN, Karel, 2015. *Analýza restitučních procesů v České republice: restituce a ostatní procesy transformující vlastnická práva*. Vydání první. V Praze: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-2954-4.

Seznam zkratk

CBA	Analýza nákladů a užitků
CEA	Analýza efektivnosti nákladů
CMA	Analýza minimalizace nákladů
CUA	Analýza užitečnosti nákladů
dl.	Dlouhodobý
DM	Dlouhodobý majetek
FAMA	Finanční a majetková analýza
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
KÚ	Krajský úřad
nezisk.	Nezisková
org.	Organizace
SR	Státní rozpočet
ÚJ	Účetní jednotka

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové (bakalářské) práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....

jméno a příjmení studenta

Seznam obrázků

Obrázek 1: Struktura veřejné správy	7
Obrázek 2: Struktura územních samosprávných celků.....	10
Obrázek 3: Členění druhů obcí	12
Obrázek 4: Členění obcí dle působnosti	13
Obrázek 5: Schéma běžné části rozpočtu	18
Obrázek 6: Schéma kapitálové části rozpočtu	19
Obrázek 7: Schéma rozpočtového procesu	21
Obrázek 8: Zjednodušená struktura rozvahy	23
Obrázek 9: Základní struktura výkazu zisku a ztráty	24
Obrázek 10: Vztahy mezi výkazem cash flow, rozvahou a výkazem zisků a ztráty	25
Obrázek 11: Vztah mezi efektivností a efektivitou	28
Obrázek 12: Schéma vhodných ukazatelů finanční analýzy u municipalit	34

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní soubor a jeho struktura	38
Tabulka 2: Základní data o městysech.....	39
Tabulka 3: Vývoj počtu obyvatel v městysech v letech 2010 - 2019	41
Tabulka 4: Průměrné hodnoty, pořadí a body přiřazené městysům na základě hodnocení indikátoru A	44
Tabulka 5: Průměrné hodnoty, pořadí a body přiřazené městysům na základě hodnocení indikátoru B	48
Tabulka 6: Průměrné hodnoty, pořadí a body přiřazené městysům na základě hodnocení indikátoru C	51
Tabulka 7: Průměrné hodnoty, pořadí a body přiřazené městysům na základě hodnocení indikátoru D	54
Tabulka 8: Souhrnné zhodnocení majetkové efektivity městysů v letech 2010 - 2019 .	55
Tabulka 9: Relativní změna sledovaných indikátorů v letech 2010/2019	56

Seznam příloh

Příloha 1: Majetek městysu Brodek u Prostějova v letech 2010 – 2019	1
Příloha 2: Majetek městysu Brodek u Přerova v letech 2010 – 2019.....	1
Příloha 3: Majetek městysu Drahany v letech 2010 – 2019	1
Příloha 4: Majetek městysu Dřevohostice v letech 2010 – 2019.....	1
Příloha 5: Majetek městysu Dub nad Moravou v letech 2010 – 2019.....	1
Příloha 6: Majetek městysu Hustopeče nad Bečvou v letech 2010 – 2019	1
Příloha 7: Majetek městysu Kralice na Hané v letech 2010 – 2019.....	2
Příloha 8: Majetek městysu Náměšť na Hané v letech 2010 – 2019	2
Příloha 9: Majetek městysu Nezamyslice v letech 2010 – 2019	2
Příloha 10: Majetek městysu Protivanov v letech 2010 – 2019	2
Příloha 11: Majetek městysu Tištín v letech 2010 – 2019.....	2
Příloha 12: Majetek městysu Velký Újezd v letech 2010 – 2019.....	2

Přílohy

Příloha 1: Majetek městyse Brodek u Prostějova v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

v tis. Kč	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva	221 324	188 150	186 163	187 840	200 709	217 656	216 102	216 420	218 962	241 052
DHM	218 878	185 162	183 037	180 867	189 390	204 800	204 604	208 793	205 859	214 753
Pozemky	6 093	6 211	6 526	6 583	6 630	6 627	6 622	7 951	7 918	7 922
Stavby	196 666	172 004	170 428	167 507	176 616	193 109	191 383	192 413	190 954	193 996

Příloha 2: Majetek městyse Brodek u Přerova v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	161 286	144 220	200 287	349 367	273 717	282 620	288 001	296 727	296 511	305 840
DHM	140 044	124 854	161 352	246 526	246 359	251 677	254 295	258 936	265 822	274 689
Pozemky	14 320	14 970	14 916	16 504	16 523	16 803	18 056	17 436	17 755	19 126
Stavby	123 031	104 811	103 028	106 171	214 115	211 897	220 363	219 938	231 775	233 187

Příloha 3: Majetek městyse Drahany v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	48 355	36 764	39 076	29 715	29 587	54 076	43 884	44 530	49 067	50 637
DHM	34 984	22 689	24 942	24 962	24 071	40 000	41 622	40 631	40 722	45 259
Pozemky	2 240	2 228	2 784	2 781	2 806	2 835	2 869	2 874	2 897	2 580
Stavby	31 759	19 504	21 266	20 883	20 478	27 112	34 085	33 410	33 195	34 978

Příloha 4: Majetek městyse Dřevohostice v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	302 256	280 081	275 507	275 601	274 490	271 312	270 849	276 059	277 508	286 243
DHM	270 165	248 667	244 966	242 762	238 729	232 232	229 723	233 679	237 116	225 414
Pozemky	110 894	112 009	111 961	112 687	111 476	111 931	111 272	111 233	111 748	112 008
Stavby	115 020	127 181	124 013	120 301	117 726	115 961	112 830	111 273	119 910	108 392

Příloha 5: Majetek městyse Dub nad Moravou v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	131 079	115 276	116 601	118 862	120 105	129 260	139 782	149 717	162 317	201 211
DHM	121 350	104 768	103 973	107 267	106 469	111 670	119 832	123 954	131 336	174 411
Pozemky	3 866	3 874	3 936	4 002	4 008	4 008	4 008	4 008	4 156	6 064
Stavby	108 697	97 492	96 734	100 193	99 037	100 674	107 722	114 837	114 776	152 759

Příloha 6: Majetek městyse Hustopeče nad Bečvou v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	267 259	252 640	250 702	257 213	255 467	273 108	276 090	326 550	316 386	344 898
DHM	261 189	246 697	246 076	251 538	248 244	258 017	257 934	287 315	304 116	312 010
Pozemky	45 331	44 918	44 964	44 754	44 735	44 454	44 454	43 520	43 530	43 499
Stavby	202 678	194 499	193 897	194 935	194 989	202 084	205 043	203 623	252 483	258 655

Příloha 7: Majetek městyso Kralice na Hané v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	171 548	183 801	181 811	191 191	201 601	213 919	216 562	222 334	254 041	256 586
DHM	138 660	155 015	152 659	153 026	159 454	165 382	169 190	175 695	205 483	202 464
Pozemky	13 463	13 388	13 228	12 975	12 878	12 845	13 064	13 047	12 984	13 146
Stavby	116 588	96 964	135 725	133 610	131 471	146 258	149 038	148 559	149 655	146 411

Příloha 8: Majetek městyso Náměšť na Hané v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	381 690	297 969	292 502	288 799	315 027	354 296	343 730	356 948	397 589	504 091
DHM	373 853	296 920	291 299	286 913	310 002	343 843	339 970	344 016	365 199	453 237
Pozemky	11 798	11 996	11 394	11 683	11 683	11 718	12 208	13 658	14 645	14 027
Stavby	347 127	274 539	269 737	264 884	259 858	315 340	310 468	305 465	306 141	330 305

Příloha 9: Majetek městyso Nezamyslice v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	284 421	224 169	222 506	228 000	242 514	248 670	266 259	317 525	318 447	352 783
DHM	273 943	213 459	211 806	214 312	225 121	229 232	243 481	287 908	291 459	314 732
Pozemky	9 998	9 988	10 139	10 964	11 259	11 230	12 383	12 227	12 335	12 510
Stavby	260 384	200 751	199 201	200 626	206 418	213 871	216 693	257 657	267 425	288 556

Příloha 10: Majetek městyso Protivanov v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	117 329	97 155	99 077	100 844	115 632	135 394	133 751	132 247	139 358	142 175
DHM	108 906	89492,6	91 683	89 526	106 697	117 945	120 011	121 334	124 292	132 508
Pozemky	7 816	7 942	7 067	6 806	6 690	6 034	5 092	5 085	5 776	5 654
Stavby	94 394	75 974	78 976	76 933	93 644	105 966	103 523	106 184	106 828	116 206

Příloha 11: Majetek městyso Tištin v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	71 627	66 614	71 369	71 687	82 758	94 909	88 857	91 284	113 738	121 750
DHM	70 230	65 262	67 219	68 639	80 678	85 787	84 961	84 426	107 804	114 377
Pozemky	11 728	11 919	11 829	11 999	11 945	12 040	12 052	12 473	12 481	13 045
Stavby	57 013	52 243	54 367	53 448	65 198	71 017	70 197	69 324	68 426	98 089

Příloha 12: Majetek městyso Velký Újezd v letech 2010 – 2019 (Monitor, 2021)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktiva celkem	60 089	51 758	49 938	51 409	59 626	61 720	81 043	103 006	98 121	109 229
DHM	56 281	48 145	46 377	44 849	51 503	53 337	66 650	78 032	81 670	85 854
Pozemky	8 060	8 117	8 137	8 138	8 081	8 373	8 169	8 378	9 913	10 109
Stavby	41 080	28 531	27 577	26 311	25 620	34 485	33 671	58 824	55 782	58 140